

**SIGORTA
TAHKİM
KOMİSYONU**

HAKEM KARAR DERGİSİ

Ekim - Aralık 2012

Sayı : 12

İÇİNDEKİLER

I. KASKO POLİÇESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN KARARLAR	1
24.12.2012 tarih ve K-2012/1441 sayılı Hakem Kararı	1
10.10.2012 tarih ve K-2012/1137 sayılı Hakem Kararı	3
19.11.2012 tarih ve K-2012/1296 sayılı Hakem Kararı	6
09/10/2012 tarih ve K-2012/1130 sayılı Hakem Kararı	8
II. KARAYOLLARI MOTORLU ARAÇLAR ZORUNLU MALİ SORUMLULUK (TRAFİK) SİGORTASI POLİÇESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN KARARLAR	12
12.11.2012 tarih ve K-2012/1266 sayılı Hakem Kararı	12
21.12.2012 tarih ve K-2012/1484 sayılı Hakem Kararı	16
28/12/2012 tarih ve K-2012/1535 sayılı Hakem Kararı	18
30.10.2012 tarih ve K-2012/1227 sayılı Hakem Kararı	21
III. DİĞER SİGORTA POLİÇELERİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLAR HAKKINDAKİ KARARLAR .	24
12.12.2012 tarih ve K-2012/1417 sayılı Hakem Kararı	24
18.10.2012 tarih ve K-2012/1175 sayılı Hakem Kararı	26
14.11.2012 tarih ve K- 2012/1153 sayılı Hakem Kararı	29
21.11.2012 tarih ve K-2012/ 1300 sayılı Hakem Kararı	34
10.10.2012 tarih ve K-2012/1141 sayılı Hakem Kararı	40
13.11.2012 tarih ve K-2012/1277 sayılı Hakem Kararı	44

I. KASKO POLİÇESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN KARARLAR

24.12.2012 tarih ve K-2012/1441 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi tarafından, kasko sigorta poliçesi ile teminat altına alınan 14 EV plakalı romörkör marka aracın 30.05.2012 tarihinde, uğradığı beyan ve iddia edilen, sigorta şirketi tarafından ret edilen 25.000-TL tutarındaki maddi zararının tazmini talep edilmektedir.

Değerlendirme

Karayolları Trafik Kanunu 38. Maddesi çekici kullanacaklar için D sınıfı ehliyet gerektiğini, 36 madde ehliyetsiz araç kullanmanın yasak olduğunu belirtir. Aynı zamanda uluslararası anlaşmalara göre geçerli bir ehliyetin olması gerektiği düzenlenmiştir. 39. maddede ise, (EKLENMİŞ BENT RGT: 27.10.1996 RG NO: 22800 KANUN NO: 4199/17) E sınıfı sürücü belgesi sahiplerinin D sınıfı sürücü belgesi ile sürülen araçları kullanabilmeleri için römorklu veya yan römorklu araçlarla uygulamalı sınava tabi tutulurlar. 1996 tarihinde kanunda yapılan bu değişiklikten sonra Karayolları Trafik Yönetmeliği ile eski E sınıfı belge sahiplerine 30.04.1997 tarihinden önce alınmak kaydıyla çekici kullanabilme hakkı verilmiştir. Başvuru sahibine ait aracı kullanan M.Y'nin E sınıfı ehliyet tarihi 06.05.1997 tarihli olup kanunun ve yönetmeliğin belirlediği 30.04.1997 tarihinden sonradır.

Sürücü belgesi sahiplerinin sürücü belgesinin sınıfına göre sürmeye yetkili oldukları araçlar dışındaki araçları sürmeleri yasaktır.

Yine 39. Madde devamında, YENİDEN DÜZENLENMİŞ FIKRA RGT: 25.05.1997 RG NO: 22999 KANUN NO: 4262/4) (KOD 4) (KOD 3) (KOD 2) Bu madde hükümlerine aykırı hareket eden sürücüler ile bunlara araç kullandıranlar, bu Kanunun 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına göre cezalandırılırlar.

36. madde 3. Fıkrası ise,(YENİDEN DÜZENLENEN FIKRA RGT: 25.05.1997 RG NO: 22999 KANUN NO: 4262/4) Sürücü belgesi sahibi olmadan trafiğe çıkanlara ilk tespitinde bir aydan iki aya kadar, tekrarı halinde iki aydan üç aya kadar hafif hapis cezası verilir. Ayrıca bu kişiler her defasında 7.200,-TL hafif para cezasıyla da cezalandırılırlar. Bu kişilerin kazaya neden olması halinde bu cezaların uygulanması diğer cezaların uygulanmasına engel teşkil etmez. Sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse, ayrıca tescil plakasına da aynı miktar için ceza tutanağı düzenlenir.

Yasal mevzuat çerçevesinde araç sürücüsü M.Y. kontrolündeki 14 EV plakalı araç ve dorsesi 14 BT plakalı aracın yük boşaltılması sırasında sürücünün yetersiz ehliyete sahip olduğu anlaşılmıştır. Başvuru sahibi boşaltma ameliyesi ile olay arasında illiyet bağı olmadığını ileri sürmüştür. Kanun koyucunun emredici hükümlerle yaptığı düzenlemelerde illiyet bağı iddiası dinlenemez. Karayolları Trafik Kanunu m.38 ve diğer hükümleri emredici hüküm olup bu hükümlere aykırı hareket etme hali para cezası ile cezalandırılacağından konulan düzenleme emredici düzenlemedir. Başvuru sahibinin aracını kullanan M.Y. her nasılsa yasal olarak

ehliyetsiz araç kullanmış olması lehine bir hüküm doğuramayacaktır. Geçerli bir ehliyet olsaydı dahi bu hasar meydana gelecekti tezi yasanın açık hükmü karşısında dinlenemez.

Gerekçeli Karar

Ayrıntısı yukarıda izah edildiği üzere Karayolları Trafik kanunu 36-39 maddeler ve ehliyetsizlik hususu münhasıran Kasko Sigortası Genel Şartları gereğince Teminat dışında kalan hallerden olduğundan istisnasının kanun ve doktrinde kabul görmediğinden dolayı talebi ret etmek gerekmiştir.

Sonuç

- 1- Sunulan ve açıklanan nedenlerle başvuru sahibinin talebinin reddine,
- 2- Başvuru sahibinin yatırdığı başvuru ücretinin üzerinde bırakılmasına,
- 3- Aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi kendini vekille temsil etmediğinden ücreti vekalet takdirine yer olmadığına

5684 sayılı Kanununun 30. maddesinin 12. fıkrasında belirtilen hallerde temyiz yolu saklı olmak üzere 24.12.2012 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verilmiştir.

10.10.2012 tarih ve K-2012/1137 sayılı Hakem Kararı.

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibini vekili tarafından müvekkili N.D.'ye ait aracın hasar görmesine ve bu hasar sigorta şirketinden talep edilmesine rağmen, sigorta şirketinin hasar talebini reddettiği belirtilerek, tüm şartları oluşan 35.500 TL'lik hasar bedelinin ve vekalet ücretinin taraflarına ödenmesi talep edilmektedir.

Değerlendirme

Tarafların iddia ve savunmaları ile dosya mevcudu incelendiğinde, taraflar arasındaki uyuşmazlık, başvurana ait ve aleyhine başvurulmuş sigorta şirketine kasko sigortası ile sigortalı 34 G plakalı aracın 27.04.2012 tarihinde uğradığı beyan edilen hasarın kasko sigortası kapsamında olup olmadığına ilişkindir.

Kasko Sigortası Genel Şartları A.1 maddesine göre sigortanın kapsamı belirlenmiştir. Buna göre sigortacı, sigortalının, karayolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz taşıtlardan, romörk veya karavanlar ile iş makinelerinden ve lastik tekerlekli traktörlerden doğan menfaatinin; aracın karayolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz taşıtlarla müsademesi, gerek hareket gerek durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler neticesinde sabit veya hareketli bir cismin çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması, aracın yanması, çalınması veya çalınmaya teşebbüsü gibi tehlikeler dolayısıyla uğrayacağı maddi zararları temin eder.

Kasko Sigortası Genel Şartları Teminat Dışında Kalan Zararlara ilişkin A.5 inci maddesi A.5.5. fıkrasında “*Taşıtın, uyuşturucu maddeler veya Karayolları Trafik Kanunu uyarınca yasaklanan miktardan fazla içki almış kişiler tarafından kullanılması sırasında meydana gelen zararlar*”ın teminat dışında olduğuna ilişkin hükme yer verilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1409 uncu maddesinde ise; “(1) *Sigortacı, sözleşmede öngörülen rizikonun gerçekleşmesinden doğan zarardan veya bedelden sorumludur. (2) Sözleşmede öngörülen rizikolardan herhangi birinin veya bazılarının sigorta teminatı dışında kaldığını ispat yükünün sigortacıya ait*” olduğu hükmü yer almaktadır.

Davalı sigorta kuruluşu, başvurana ait araçta oluşan zararın, kazanın kaza yeri olarak belirtilen yerde olmadığı, aracın kaza yeri olarak belirtilen yere daha sonra getirildiği, kazada sürücü değişikliği yapıldığı ve kazanın alkolün etkisi altında meydana geldiği gerekçeleriyle hasarı reddetmiştir.

Sigorta şirketi tarafından tayin edilen eksper tarafından düzenlenen 30.04.2012 tarihli ekspertiz raporunda; “vasıta üzerinde yapılan incelemede hasarın görünüm şekli ile seyir halinde iken ön ve sağ yan kısımları ile bariyere çarpması ve akabinde çarpmanın şiddeti ile mekanik aksama sirayet eden ve airbaglerin açılması neticesi gerçekleşebilecek bir hasar olabileceği” ve notlar bölümünde ise “araç üzerindeki hasarın açık bir bariyer hasarı olduğu” yönünde kanaat belirtilmiştir. Resmi makamca düzenlenen Trafik Kazası Tespit Tutanağında

da olayın belirtilen yerde olup olmadığına ilişkin bir kanaatte bulunulmamış, sadece sürücünün tespit edilemediği belirtilmiştir. Her ne kadar araştırma raporunda sürücü K. Ö.'nün mavi bir aracın kendi kullandığı aracın sol ön tarafına çarpması sonucu direksiyon hakimiyetini kaybederek aracının sağ tarafı ile bariyerlere çarptığını ifade etmesi üzerine aracın sağ tarafında kırmızı bir çizginin olması dolayısıyla kazanın beyan edilen şekilde olmadığı belirtilmiş olsa da sürücü K.Ö. ifadesinde mavi aracın, sigortalı aracın sol tarafından tamponuna dokundurduğunu belirttiği için bir çelişki bulunmadığı düşünülmektedir. Ayrıca, olayın hemen akabinde eksper tarafından araç üzerinde yapılan inceleme sonucunda kazanın bariyerlere çarpma şeklinde olabileceği yönünde kanaat belirtilmesi dolayısıyla olayın beyan edilen yerde ve bariyerlere çarpma şeklinde olduğu kanaati hasıl olmuştur.

Sigorta şirketinin bir diğer iddiası ise sürücünün alkollü olması dolayısıyla kaza sonrası araçta sürücü değişikliği yapıldığı şeklindedir. Kaza mahalline trafik ekipleri gelmesine rağmen ne sigortalı tarafından sürücü olduğu belirtilen K.Ö.'ye ve şirket tarafından sürücü olduğu iddia edilen A.D.'ye alkol testi yapılmış ne de alkol testi yapılmak istenmiştir. Ayrıca başvuru sahibi sigortalı ve sürücü K.Ö. araştırma şirketine verdikleri ifadelerinde resmi görevlilerle aralarında sorun yaşandığı, görevli polis memurunun elindeki telsiz ile oğlu A.D.'ye vurduğunu ve görevli polis memurları hakkında görevi kötüye kullanmaktan suç duyurusunda bulduklarını belirtmiştir. Olay sırasında araçta bulunan başvuru sahibi N.D., oğlu A.D. ve sürücü olduğunu belirten K.Ö. yaşanan bu husumet dolayısıyla, görevli memurlar tarafından kazayı yapan sürücünün alkollü olabileceği şüphesiyle sürücü değişikliği yapıldığı yönünde kanaat oluşturularak tutanağa da sürücü hakkında kesin kanaat oluşturulamadığının yazıldığını belirtmişlerdir. Bu durumda görevli memurların da olaya taraf olmaları dolayısıyla tutanakta yer alan "sürücünün tespit edilemediği" şeklindeki ifadelerine -yanlı olabileceği düşünüldüğünden- itibar edilmemiştir. Kaldı ki görevli memurların ifadesi bile "sürücünün tespit edilemediği" şeklinde olduğundan, şirketin aracı A.D.'nin kullandığı ve bu kişinin alkollü olduğu yönündeki iddiası şirket tarafından ispatlanamamış durumdadır.

Oysa belirtildiği üzere; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1409 uncu maddesinde; "*(2) Sözleşmede öngörülen rizikolardan herhangi birinin veya bazılarının sigorta teminatı dışında kaldığını ispat yükünün sigortacıya ait*" olduğu hükmü yer almakta olup, sigortacı ispat şartını yerine getirememiştir. Bu nedenle de başvuranın uğradığı gerçek zararın sigorta kuruluşu tarafından karşılanması gerekmektedir.

Taraflar arasında hasar tutarı üzerinde herhangi bir ihtilaf bulunmadığından, eksper raporu ile tespit edilen hasar bedeli karara esas olarak alınmıştır.

Gerekçeli Karar

Yukarıdaki değerlendirmeler çerçevesinde, dosya kapsamı dikkate alındığında, başvurana ait 34 G plakalı araç üzerinde oluşan hasarın, Kasko Sigortası Genel Şartları A1 inci maddesi kapsamında kaldığı, söz konusu hasarın ekspertiz raporunda da belirtildiği üzere beyan edilen yer ve şekilde olduğu ve araçta sürücü değişikliği yapıldığının sigorta şirketi tarafından ispatlanamaması dolayısıyla, hasarın sigorta teminatı kapsamında kaldığı, eksper tarafından tespit edilen ve başvuru sahibi tarafından belirlenen 32.924,21 TL tutarındaki hasar bedelinin ödenmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

Sonuç

Başvuru sahibinin 35.500 TL tutarındaki tazminat talebinin kısmen kabulü ile; 32.924,21 TL'nin aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinden tahsili ile başvuru sahibine ödenmesine,

Aleyhine Başvuru Yapılan Sigorta Kuruluşunun yaptığı masrafların üzerinde bırakılmasına,

250 TL Tahkim Komisyonu başvuru ücretinin davanın kabul edilen kısmı dikkate alınarak 231,86 TL'lik kısmının sigorta şirketinden tahsili ile başvuru sahibine ödenmesine,

Başvuru sahibi avukat ile temsil edildiğinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi ve 5684 sayılı Kanun hükümleri ve davanın kabul edilen kısmı dikkate alınarak 774,33 TL tutarında vekalet ücretinin sigorta şirketinden tahsili ile başvuru sahibine ödenmesine,

Aleyhine Başvuru Yapılan Sigorta Kuruluşu avukat ile temsil edildiğinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi ve 5684 sayılı Kanun hükümleri ve davanın red edilen kısmı dikkate alınarak 80,-TL tutarında vekalet ücretinin başvuru sahibinden tahsili ile sigorta şirketine ödenmesine,

5684 sayılı Kanununun 30. maddesinin 12. fıkrasında belirtilen hallerde temyiz yolu saklı olmak üzere oy birliği ile kesin olarak karar verilmiştir

19.11.2012 tarih ve K-2012/1296 sayılı Hakem Kararı.

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi tarafından 17.04.2012 tarihinde meydana gelen trafik kazası nedeniyle sigortalı araçta olduğu iddia edilen 32.000,-TL hasarın Kara Taşıtları Kasko Sigorta Poliçesi hükümlerine göre tazmini isteminin sigorta şirketince olayın “yarışmaya katılma sonucu” meydana geldiğinden sigorta poliçesi teminatı dışında kaldığı gerekçesiyle reddedildiği belirtilerek zararın aleyhine başvuru yapılan sigorta kuruluşu tarafından karşılanması talep edilmiştir.

Değerlendirme

Dosya içerisine sunulmuş bulunan 17.04.2012 tarihli Trafik Kazası Tespit Tutanağında açıklamalara göre: “Sürücü G. P. sevk ve idaresindeki 34 G plaka sayılı araç ile ... yine aynı istikamette devam eden sürücü E. H. sevk ve idaresindeki 34 A plakalı araç ile bahse konu yolda yarıştıkları sürücülerin beyanlarından anlaşılmalı ve sürücü G. P., 34 A plakalı aracı ile sağdan geçmek isterken aracın sol ön tarafı ile bahse konu diğer aracın sağ arka kısmına çarpar ve bu çarpmanın etkisi ile sürücü E. H. spin atarak aracın ön kısmıyla aynı yönde ilerleyen 34 A plakalı aracın arka kısmına çarpar, bu çarpışmada sürücü G. P.’nin aracın hakimiyetini kaybederek takla atması sonucu çok araçlı yaralamalı maddi hasarlı trafik kazası meydana gelmiş olup, bu kazanın oluşumunda sürücü G. P. 2918 sayılı KTK’ da belirtilen asli kusurlardan 06 doğrultu değiştirme ve manevraları yanlış yapma kusurunu işlediği ...diğer sürücü E. H.’nin KTK’ nın 47/1 D (Diğer Kusurlar) kusurunu işlediği kanaatine varıldığı,” şeklinde tespitlere yer verilmiştir.

6102 sayılı TTK. nın 1409/(2). maddesi hükmüne göre, “Sözleşmede öngörülen rizikolardan herhangi birinin veya bazılarının sigorta teminatı dışında kaldığını ispat yükü sigortacıya aittir.”

Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartlarının A.4 maddesinde “Ek Sözleşme İle Teminat Kapsamına Dahil Edilebilecek Zararlar” gösterilmiş olup, maddenin 10. Bendinde ise: “Taşıtın iddia ve yarışlara katılması sonucu ile bunlara hazırlık denemeleri sırasında meydana gelen zararlar.”ın ancak ek sözleşme ile teminat kapsamına dahil edilebileceği hususu açıklanmıştır. İbraz edilmiş sigorta poliçesi içeriğinde belirtilen hususta ek teminat verildiğine ilişkin herhangi bir kayıt bulunmamaktadır.

Sigorta güvencesi kapsamını daraltan bu özel şart Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 29.09.1983 gün ve 1983/3669-3931 sayılı kararında belirtildiği gibi: “...poliçe genel şartlarında yazılı ve hasarın sigorta teminatı dışında olduğunu belirten madde de (yarış) kelimesinden organize yarışların anlaşılması gerektiği ... bu durumda araçların birbirlerini geçmek istemesi üzerine rizikonun meydana geldiği kabul edilse bile bunun poliçedeki (yarış) ve (iddia) anlamında olmadığı meydana çıktığı o halde olayın teminat dışı kaldığının kabulünün doğru olmadığı sonucuna varılmıştır.” (Sayın Işıl ULAŞ, Uygulamalı Sigorta Hukuku 7. Bası, Yıl 2010, Sahife 571).

Yargıtay’ın kabul ettiği görüşün somut olaya ve öğretide benimsenen yorum kurallarına uygun olduğu kanaatine varılmak suretiyle, hasarın meydana geldiği ileri sürülen maddi vakianın aleyhine başvuru yapılan sigorta kuruluşunun savunduğu şekilde gerçekleşmesi halinde dahi, rizikonun teminat dışında kaldığını kabule elverişli bir husus bulunmamaktadır.

Hasar tutarının belirlenmesi için ekspertiz çalışmasının incelenmesine gelince: 23.05.2012 tarihli Ekspertiz Raporundaki açıklamalara göre tespit edilen hasar miktarı tutarı işçilik dahil 30.555,32 TL ile KDV toplamı 5.499,96 TL ki genel toplam olarak 36.055,28 TL olarak saptanmıştır. Ayrıca aracın piyasa değerinin 38.000 TL, sovtaj değerinin 20.500 TL olarak değerlendirilebileceği doğrultusunda kati rapor tanzim edilmiş olup, sigortalı aracın pert-total işlemine tabi tutulduğu hususunda bir açıklama bulunmadığından, taleple bağlı olunmak suretiyle tazminat tutarının 32.000,-TL üzerinden hesaplanmasının uygun olacağı sonucuna varılmıştır. Hasar miktarının belirlenmesi bakımından ekspertiz raporundaki açıklamalar hakem heyetimizce de kabule değer görülmüştür.

Temerrüt faizinin başlangıcı bakımından Sigorta Poliçesi Genel Şartlarının B.3.1 maddesine göre, *“Hasar miktarına ilişkin ve belgelerin kendisine verilmesinden itibaren en geç 15 gün içinde gerekli incelemeleri tamamlayıp, hasar miktarını tespit edip sigortalıya bildirmek zorundadır.”*

Aleyhine başvuru yapılan sigorta kuruluşu 19.06.2012 tarihli yazısında sigorta tazminatını ödemeyeceği şeklinde irade açıklamasında bulunduğundan, bu tarih itibariyle temerrüdün başlamış olduğunun kabulü gerekir.

Yanlar arasındaki sigorta sözleşmesine dayalı olan isteğin niteliği ve 6102 sayılı TTK. nın 3. Maddesi hükmüne göre, aleyhe başvuru yapılan sigorta şirketinin tacir olması ve bunun yanında tarafların tacir olup olmadığına bakılmaksızın TTK.nın da tanzim edilen hususlardan doğan hukuk davaların ticari davalardan sayılması gerekeceği ilkeleri karşısında, 5335 sayılı yasa ile değişik 3095 sayılı yasanın 2. Maddesi gereğince avans faizi talebinin yasaya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Gerekçeli Karar

Yukarıdaki değerlendirmeler çerçevesinde Kara Taşıtları Kasko Sigorta Poliçesi Genel Şartları, Ekspertiz raporu gözetilmek suretiyle başvuru sahibinin talebinin kabulüne, 32.000,00 TL nin temerrüt tarihi olan 19.06.2012 tarihinden geçerli olmak üzere ticari avans faiziyle birlikte aleyhine başvuru yapılan sigorta kuruluşundan tahsili ile başvuru sahibine ödenmesine, karar vermek gerekmiştir.

Sonuç

Yukarıda özetlenen dosya içeriğine göre başvuru sahibinin talebinin kabulüne, 32.000,-TL nin temerrüt tarihi olan 19.06.2012 tarihinden geçerli olmak üzere ticari avans faiziyle birlikte aleyhine başvuru yapılan sigorta kuruluşundan tahsili ile başvuru sahibine ödenmesine, Başvuru sahibi tarafından yapılan, 250, -TL yargılama giderinin aleyhine başvuru yapılan sigorta kuruluşundan tahsili ile başvuru sahibine ödenmesine, Sigortalık Kanunu'nun 30/12. maddesinde belirtilen sınırlamalar çerçevesi içinde kanun yolu açık olmak üzere, dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda karar verildi.

09/10/2012 tarih ve K-2012/1130 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Uyuşmazlığın konusu, başvuru sahibi N.K.'nin X Sigorta AŞ tarafından 23.06.2011-23.06.2012 tarihleri arasında geçerli olmak üzere düzenlenen kasko sigorta poliçesi ile sigortalanan 65 A plakalı kamyon çekicinin 18.11.2011 tarihinde hasara uğraması nedeniyle araçta meydana gelen maddi zararın tazminine ilişkindir. Başvuru sahibi bu kapsamda kasko alacağı olan 37.000 TL'nin tahakkuk edecek faiziyle birlikte ödenmesi talebinde bulunmaktadır.

Değerlendirme

Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartları A.1 maddesinde kasko sigortasının konusu belirlenmiştir. Buna göre, bu sigorta ile sigortacı, sigortalının, karayolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz taşıtlardan, romörk veya karavanlar ile iş makinelerinden ve lastik tekerlekli traktörlerden doğan menfaatinin poliçede belirtilen tehlikeler dolayısıyla ihlali sonucu uğrayacağı maddi zararları temin eder. Genel şartların A.1 b maddesi uyarınca, gerek hareket gerek durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler neticesinde sabit veya hareketli bir cismin çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması gibi kazalar teminat kapsamında sayılmıştır.

Dosyaya konu kaza, poliçenin yürürlük müddeti içinde meydana gelmiş olup talep edilen tutar poliçe teminat limitleri dâhilinde kalmaktadır. Dosya incelendiğinde X Sigorta AŞ'nin 18.11.2011 tarihinde meydana gelen olayı Kasko Sigortası Genel Şartlarının yukarıda belirtilen maddesinde belirtilen hükümleri uyarınca teminat kapsamında olmadığı gerekçesiyle reddettiği anlaşılmaktadır. Şirketin bu şartlara dayanarak, sigortalı çekicinin devrilmesinin mevzu bahis olmadığı, müvekkil şirketten istenen talebin teminat harici olduğu, zira çekici devrilmemiş olup damperin çekici üstüne düşmesi neticesinde meydana gelen zararın talep edildiği, meydana gelen olayın, dorsenin yan yatması ile çekici ve dorsenin bağlantı elemanlarının üzerinde oluşan kuvvet, mukavemeti diğer parçalara nazaran zayıf olan ve direk yükü karşılayan şase kolu ve arka dingilde eğilmeye neden olması olduğu, çekicinin yan yatmamış olup, meydana gelen hasarların araç üzerine demir boruların düşmesi ile gerçekleştiği, bu sebeple çekicinin devrilmemiş olduğu da gözetilerek meydana gelen hasarın teminat harici olarak değerlendirilmesi iddiası dosya konusu uyuşmazlığı teşkil etmektedir.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin E.2006/2514 ve 25.04.2007 tarihli, kasko sigortasının kapsamı (Kasko Sigortası Kapsamına Girmeyen Olay Sonucu Düşme ve Devrilme Sebebiyle Oluşan Diğer Hasarların Kasko Sigorta Kapsamında Olduğu) kararında,

“...2- Dava, kasko sigorta sözleşmesine dayalı tazminat istemine ilişkindir. Kasko Sigortası Genel Şartları'nın A.5.5.8. maddesine göre sigorta kapsamına giren bir olaydan doğmadıkça ve böyle bir olaydan sonuçlanmadıkça taşıtın mekanik, elektrik ve elektronik donanımında meydana gelen her türlü arızalar, kırılmalar ile lastiklerde meydana gelen zararlar teminat haricidir. Dava konusu hasar, araç çalışırken damper liftinin kırılması nedeniyle damperin çekicinin üzerine düşmesi ve aracın devrilmesi sonucu meydana gelmiştir. Anılan hüküm

gereğince sadece lift kırılması hasarı teminat harici ise de bu olay sonucu meydana gelen diğer hasarların teminat kapsamında olduğunun kabulü gerekir. Mahkemece kırılan liftte meydana gelen hasar miktarı belirlenip, bu meblağ düşüldükten sonra düşme ve devrilmeden meydana gelen ve teminat kapsamında kalan hasarların davalıdan tahsiline karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde tüm hasar miktarı yönünden davanın kabulü doğru görülmemiş, kararın bu nedenle davalı sigorta yararına bozulması gerekmiştir...”

Yargıtayın yukarıda belirtili kararı incelendiğinde, kasko sigortası teminat kapsamının dar bir şekilde yorumlanmadığı görülmektedir. Dava konusu olayda, araç çalışırken damper liftinin kırılması nedeniyle damperin çekici üzerine düşmesi ve aracın devrilmesi sonucu hasar meydana geldiği, düşme ve devrilmeden meydana gelen ve teminat kapsamında kalan hasarların tahsili yönünde karar verilmiştir.

Uyuşmazlık dosya konusu incelendiğinde X Sigorta AŞ’ nin K-32642704-0-0 nolu poliçe ile sigortalı 65 A plakalı araçta meydana gelen hasarı sigortalı çekicinin devrilmesinin mevzu bahis olmadığı, müvekkil şirketten istenen talebin teminat harici olduğu, zira çekici devrilmemiş olup damperin çekici üstüne düşmesi neticesinde meydana gelen zararın talep edildiği, meydana gelen olayın, dorsenin yan yatması ile çekici ve dorsenin bağlantı elemanlarının üzerinde oluşan kuvvet, mukavemeti diğer parçalara nazaran zayıf olan ve direk yükü karşılayan şase kolu ve arka dingilde eğilmeye neden olması olduğu, çekicinin yan yatmamış olup meydana gelen hasarlar araç üzerine demir boruların düşmesi ile gerçekleştiği, bu sebeple çekicinin devrilmemiş olduğu da gözetilerek meydana gelen hasarın teminat harici olduğu ileri sürülerek tazminat talebi reddedilmiştir.

Yargıtayın yukarıda belirtili kararı incelendiğinde, düşme ve devrilmeden meydana gelen ve teminat kapsamında olan hasarların ödenmesi gerekmektedir. Dosya konusu olayda, hasarın yakın sebebi dorsenin yan yatması olup bu olaydan mütevellit hasarlar teminat kapsamı dâhilinde kalmaktadır.

X Sigorta AŞ’nin Sigorta Tahkim Komisyonuna muhatap yazısında; ani ve harici etki” olmaksızın meydana gelen hasarların teminat harici olduğu, gerek ifade tutanakları gerekse dosyada bulunan fotoğraflardan görüleceği üzere hasarın dorse damperinin liftinin bükülmesi suretiyle şasi üzerine düşmesi neticesinde meydana geldiğinden Genel Şartlar A.5.8. maddesi uyarınca, sigorta kapsamına giren bir olaydan doğmadıkça ve böyle bir olayla sonuçlanmadıkça taşıtın mekanik, elektrik ve elektronik donanımında meydana gelen zararların poliçe teminatı kapsamı dışında olduğu, talebe konu olayın oluş şeklinin, harici bir etki olmaması nedeni ile yukarıda zikredilen hiçbir rizikoya uymadığı, bu sebeple; başvurunun esaslı incelendiğinde anlaşılacağı üzere davacının hasarı poliçe teminatının dışında kaldığı, yani aracın harici bir etkiye maruz kalmaması devrilmemesi, düşmemesi, yuvarlanmaması çarpışmaması nedenleri ile hasar teminat harici olduğu ifade edilmektedir.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 29.11.1996 tarih ve 1996/7039-8363 sayılı kararında, Kasko Sigortası Genel Şartlarının A.1. maddesinin rizikoları sınırlayıcı bir sayma olarak değil (gibi) edatı konulmak suretiyle geniş yoruma müsait şekilde düzenlendiği, esasen bu düzenleme şeklinin birçok riziko türünü kapsamına alan geniş kapsamlı ve mal sigortasının özel bir şekli

olan kasko sigortasının yapısına uygun olduğu, aksi halde aracın seyir halinde iken herhangi bir sebeple yoldan çıkarak yol kenarındaki bir havuza düşmesi sonucu oluşacak hasarların da sigorta teminatı dışında kalabileceği yorumuna yol açabilir ki bu yorum şeklinin kasko sigortasının geniş kapsamlı amacına ters düşeceği belirtilmiştir. Şirketin dosya konusu hasara ilişkin olarak çekicinin devrilmemiş/yan yatmamış olmasının gerekçe göstermesi kasko sigortasının geniş kapsamlı olarak yorumlanması ilkesi ile de bağdaşmamaktadır. Zira, dosya konusu hasarın yakın sebebi damperin çekici üzerine düşmesidir. Damperde meydana gelen hasar sigorta teminatı kapsamında addedilip ilgili şirket tarafından ödenmiştir.

Gerekçeli Karar

Dosya konusu olayda, 65 NRB plakalı dorsenin yan yatması sonucu, demir boruların sigortalı araç üzerine düşen düşmesi sonucu hasar meydana gelmiştir. Yargıtay kararları doğrultusunda değerlendirme yapıldığında hasarın yakın sebebi dorsenin yan yatması olduğundan bu olaydan mütevellit hasarlar teminat kapsamı dâhilinde kalmaktadır.

Dosyaya mübrez belge ve bilgilerden dosya konusu kazanın meydana geliş şekli ve niteliğine ilişkin bir uyuşmazlığın, anlaşmazlığın mevcut olmadığı anlaşılmaktadır. Keza, Şirketin başvuru sahibinin talep etmiş tazminat tutarına ilişkin bir itirazının olmadığı görülmektedir. Başvuru sahibinin talep ettiği tutar poliçe teminat limitleri dâhilinde kalmaktadır. Bu durumda, başvuru sahibinin talep etmiş olduğu 37.000,00 TL tutarındaki hasarın X Sigorta AŞ tarafından ödenmesi gerekmektedir.

Başvuru sahibi vekili Sigorta Tahkim Komisyonuna muhatap yazısında, Şirketten tahakkuk edecek olan faizin ödenmesi talebinde bulunmaktadır. Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartlarının 3.1. bölümünde, sigortacının hasar miktarına ilişkin belgelerin kendisine verilmesinden itibaren en geç 15 gün içinde gerekli incelemeleri tamamlayıp hasar ve tazminat miktarını tesbit edip sigortalıya bildirmek zorunda olduğu belirtilmiştir. Başvuru sahibi vekili tarafından Sigorta Tahkim Komisyonuna yapılan başvuruya ilişkin Dosya kapsamında yer alan bilgilerden X Sigorta AŞ'ye hasar bildiriminin 21.11.2011 tarihinde yapıldığı kanaati hâsıl olmaktadır. Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartlarının yukarıda belirtilen hükümleri dikkate alındığında, başvuru tarihinden itibaren 15 gün sonra hasar dosyasının tekemmül ettirilmesi, gerekiyor ise, hasar bedelinin ödenmesi gerekir. Bu durumda, ticari faizin 06.12.2011 tarihinden başlamak üzere hesaplanması gerekir.

Sonuç

1. Başvuru sahibinin talebinin kabulü ile 37.000,00 TL tutarındaki tazminatın X Sigorta AŞ'den alınarak başvuru sahibine ödenmesine,
2. Başvuru sahibi tarafından ödenmiş olan 250,00 TL tutarındaki başvuru ücretinin X Sigorta AŞ'den alınarak başvuru sahibine ödenmesine,
3. Başvuru sahibi ticari faiz talebinde bulunduğundan, 06.12.2011 tarihinden itibaren işleyecek ticari faizin X Sigorta AŞ'den tahsil edilerek başvuru sahibine ödenmesine

5684 sayılı Kanununun 30. maddesinin 12. fıkrasında belirtilen hallerde temyiz yolu saklı olmak üzere 09/10/2012 tarihinde kesin olarak karar verilmiştir.

II. KARAYOLLARI MOTORLU ARAÇLAR ZORUNLU MALİ SORUMLULUK (TRAFİK) SİGORTASI POLİÇESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN KARARLAR

12.11.2012 tarih ve K-2012/1266 sayılı Hakem Kararı.

Başvuruda Belirtilen Talep

Uyuşmazlık konusu başvuru, Sigorta Kuruluşuna, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Poliçesi ile sigortalı bulunan, 59 AP plakalı aracın, 21.07.2011 tarihinde, 46 D plakalı araç ile karışmış olduğu yaralanmalı ve maddi hasarlı trafik kazası nedeniyle, başvuru sahibine ait 46 D plakalı araçta meydana geldiği beyan ve iddia edilen ve sigorta kuruluşu tarafından kısmen tazmin edilen hasardan arta kalan 10.918,00 TL hasar bedelinin sigorta kuruluşundan tahsili talebiyle yapılmıştır.

Değerlendirme

Deliller arasında bulunan Trafik Kazası Tespit Tutanağına göre; başvuru sahibi K. E. 'nin sahibi olduğu 2000 modeli M marka 46 D plakalı araç, 21.07.2011 tarihinde, Ordu-Ünye-Çaybaşı mevkiinde, S. T.'nin sahibi olduğu 59 A plakalı araç ile trafik kazasına karışmıştır. Yine aynı tutanakta, 59 A plakalı araç sürücüsü S. T.'nin, 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 84. maddesinde yer alan sürücüye ait kusurlardan (Kod.08) "Kavşaklarda geçiş önceliğine uymamak" kuralım ihlal ettiğinden, kusurlu olduğu açıklanmış ve diğer araç sürücüsü başvuru sahibi K. E.'ye bir kusur izafe edilmemiştir. Bu tutanakta, uyuşmazlığa konu 46 D plakalı araç içinde bulunan 2 kişinin kaza sonucu yaralandığı da ayrıca açıklanmıştır.

Trafik kazası olayının ihbarı üzerine, sigorta kuruluşunca görevlendirilen eksper tarafından, düzenlenen 08.02.2012 tarihli ekspertiz raporunda, aracın onarımı için KDV hariç toplam 9.082,93 TL'ye ihtiyaç bulunduğu, aracın Ordu bölgesinde bulunan yetkili servis A. Otomotiv tarafından bu tespit edilen bedel karşılığında tamir edilebilecek olmasına rağmen, aracın gereksiz masraf yapılarak Gürcistan'a götürülmüş olduğunun tespit edildiği belirtilmiştir.

Bu tespitler üzerine, sigorta kuruluşu tarafından, başvuru sahiplerinden H. K. vekili Av. A. Ö.'ye 23.07.2012 tarihinde mutabakatname-makbuz-ibraname- temlikname imzalatılmak suretiyle, 9.082,00 TL tutarında tazminat bedeli ödenmiş olup, başvuru sahibi vekili tarafından ibranameye konulan itirazi kayıt ile fazlaya dair hakları saklı tutulmuştur.

Uyuşmazlığa konu somut olayda, başvuru sahipleri vekili, müvekkillerinin olay nedeniyle, bir süre otelde kalmak zorunda kaldıklarını, üç hafta boyunca taksi kullandıklarını ve tedavileri için tıbbi harcamalar yaptıklarını, aracın Tiflis'te tamir gördüğü ve hasarının 8.000 USD

civarında olduğunu ve bu yüzden müvekkillerinin zararının 30.000 TL civarında olduğunu iddia ederek, mezkur sigorta poliçesindeki sigorta teminatından 9.082 TL'nin mahsubu ile 10.918 TL nin taraflarına ödenmesi talebinde bulunmaktadır.

Sigorta kuruluşu vekili ise, trafik sigortasının bir sorumluluk sigortası olduğundan, poliçede belirlenen teminat tutarının riziko gerçekleştiğinde otomatik olarak ödenmeyeceğini, tespit edilen hasar miktarının başvuru sahiplerine ödediğini, aracın kazadan sonra bölgede bulunan yetkili servis marifetiyle tamirinin mümkün olmasına rağmen, aracın çekiciye yüklenerek Gürcistan'a götürülmüş olduğunu, müvekkili şirketin sorumluluğunun poliçede yazılı limitle sınırlı olduğunu, hüküm altına alınan tazminat sigorta bedelini geçerse, Genel Şartların B-2-b maddesi uyarınca, sigortacının, dava masrafı ve avukatlık ücretini sigorta bedelinin tazminata oranı dahilinde ödeyeceğini savunarak, hasız açılan davanın reddini talep etmektedir.

Gerekçeli Karar

Kazaya, zarara ve yaralanmaya sebebiyet veren, 59 A plakalı araç, olay tarihinde, sigorta kuruluşuna zorunlu mali sorumluluk poliçesi ile sigortalı bulunmaktadır.

Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarının A.1 maddesine göre; sigortacı, poliçede tanımlanan motorlu aracın işletilmesi sırasında, bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına sebebiyet vermiş olmasından dolayı, işletene düşen hukuki sorumluluğu, sigorta limitlerine kadar temin eder.

Bu genel şart hükmünden de anlaşıldığı gibi, sigortacı, rizikonun gerçekleşmesi halinde, sigortalı araç işletenine yöneltilecek taleplerden, sigorta limitine kadar sorumlu bulunmaktadır.

Aynı genel şartların "Teminat Dışında Kalan Haller" başlığı altındaki A.3/m maddesi hükmüne göre de; dolaylı zararlar nedeniyle yöneltilecek tazminat talepleri teminat dışındadır.

Yargıtay 11. H.D.nin, 28.03.2005 tarih ve 2002/6128 E.,2005/2898 K.sayılı kararında da belirtildiği üzere; trafik sigortacısı, hasara ve yaralanmaya sebebiyet veren aracı işletenin 2918 sayılı KTK.nun 85/1 inci madde hükmünde yazılı hukuki sorumluluğunu aynı Kanun'un 91/1 inci maddesi uyarınca üstlenmiş olup, gerek 85/1 inci madde hükmü, gerekse zorunlu trafik sigortası poliçesi genel şartlarının 1 inci maddesi hükmü, ölüm veya cismani zararlar yanında ancak bir şeyin zarara uğraması halinin teminat kapsamında olduğunu öngörmüş bulunmaktadır. Diğer bir anlatımla, aracın uğradığı hasar ile cismani zararlar teminat kapsamında kalırken, aracın tamiri süresince malikinin otel konaklama, ikame araç ve araç nakil masrafları sigorta kuvertürü dışındadır.

Başvuru sahibi H. K.'ya ait, 46 D plakalı araç, 21.07.2011 tarihinde, sigorta kuruluşuna zorunlu mali sorumluluk poliçesi ile sigortalı bulunan araç sürücünün kusurlu hareketi nedeniyle çarpılarak hasara uğratılmış ve yapılan ekspertiz incelemesi sonucunda, araçta KDV hariç 9.082,93 TL tutarında hasar meydana geldiği tespit edilmiştir. Sigorta eksperince tespit edilen bu onarım bedeli, olayın meydana geldiği tarihteki işçilik ve yedek parça rayiçlerine uygun ve kadri marufunda bulunduğundan, hakemce, kararın verilmesinde esas alınmıştır. Ancak, Yargıtay 17. ve 19. Hukuk Dairesi'nin yerleşik kararlarında da yer aldığı üzere, sigorta tazminatı KDV ile birlikte ödenmelidir.

Trafik kazası ile ilgili tespit tutanağında, başvuru sahiplerinin olayda yaralandığı belirtildiğinden, K.T.K. ve Sigorta Genel Şartları uyarınca, hakem, cismani zarara ait 26.07.2011 tarihli tıbbi fatura bedeli olan 25,00 USD' nin sigorta teminatı kapsamında olduğu kanaatine varmıştır.

Uyuşmazlığa konu M marka aracın Türkiye'de de satışının yapılması ve Ordu ili gibi diğer illerde de servislerinin bulunması sebebiyle, aracın onarımı için Tiflis/Gücistan' a taşınma masrafına ilişkin 1.600,00 USD tutarındaki başvuru talebi ile yapılan taksi ve konaklama masrafları, KTK. ile sigorta genel şartlarının ilgili hükümleri de dikkate alınarak hakemce kabule değer bulunmamıştır.

Meydana gelen trafik kazası nedeniyle, başvuru sahiplerinin, bu uyuşmazlıktaki sigorta kuvertürü dahilinde sigorta kuruluşundan, %18 KDV tutarı olan 1.634,76 TL ile 25,00 USD tutarındaki sağlık harcamasını talep edebilmeleri mümkündür.

Sonuç

Gerekçeleri kararda açıklandığı üzere;

Başvuru sahipleri talebinin kısmen kabulü ile, KDV tutarı olan 1.634,76 TL nin sigorta kuruluşundan tahsili ile başvuru sahiplerine ödenmesine,

Sağlık harcaması olarak yapılan 25,00 USD nin, fiili ödeme tarihindeki TL değerinin, sigorta kuruluşundan tahsili ile başvuru sahiplerine ödenmesine,

Başvuru sahipleri tarafından, faiz talebinde bulunulmadığından, bu konuda karar verilmesine yer olmadığına,

Kabul ve red oranına göre hesaplanan, 16,00 TL başvuru ücretinin, sigorta kuruluşundan tahsili ile başvuru sahiplerine ödenmesine, kalanın başvuru sahipleri üzerinde bırakılmasına,

Taraflar uyuşmazlıkta kendilerini vekille temsil ettirmiş olduklarından, kabul ve red oranına göre, karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi ile 6327 Sayılı Yasanın 52/Son maddesi gereğince hesaplanan 120,00 TL vekalet ücretinin sigorta kuruluşundan tahsili ile başvuru sahiplerine ödenmesine, 221,00 TL vekalet ücretinin ise başvuru sahiplerinden tahsili ile sigorta kuruluşuna ödenmesine,

Karar verilmiştir.

21.12.2012 tarih ve K-2012/1484 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi tarafından, 13.05.2012 günü saat 18:30 civarında Trabzon havaalanı istikametinden Akçaabat istikametine gitmekte iken, Avrasya Pazarı karşısındaki virajı döndüğünde daha önce kaza yapan 61 K ve 61 A plakalı araçları aniden sol şeritte ve önünde gördüğü, mesafe yakın olup, sağ şerit de dolu olduğundan önünde hiçbir önlem almayan 61 A plakalı araca, kendi aracının sol ön tarafı ile vurmak zorunda kaldığı, olayla ilgili kaza tutanağının zincirleme trafik kazası olarak tutulduğu, aracında 7.600.-TL hasar bulunduğu, kaza tutanağının ayrı ayrı düzenlenmesi gerekirken hatalı olarak zincirleme trafik kazası olarak düzenlenmesi sebebiyle hasarının karşılanmadığı belirtilerek, 3.800.-TL zararın sigorta kuruluşundan tahsili talep edilmiştir.

Değerlendirme

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 91/5 maddesinde , "işletenlerin, bu kanunun 85/1 maddesine göre olan sorumluluklarının karşılanmasını sağlamak üzere mali sorumluluk sigortası yaptırmaları zorunludur." Aynı yasanın 85/1 maddesinde "bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olursa, araç işleteninin bu zarardan sorumlu olacağı," hükümlerine yer verilmiştir.

KTK 85/son maddesinde "*işleten ve araç işleticisi teşebbüsün sahibi, aracın sürücüsünün veya aracın kullanılmasına katılan yardımcı kişilerin kusurundan, kendi kusuru gibi sorumludur*" denilmiştir.

Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarının A-1 maddesinde, "sigortacı bu poliçede tanımlanan motorlu aracın işletilmesi sırasında bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına sebebiyet vermesinden dolayı 2918 sayılı KTK'na göre işletene düşen hukuki sorumluluğu, zorunlu sigorta limitlerine kadar temin eder şeklinde ifade edilmiştir.

Yukarıda açıklanan madde hükümlerinden, ZMMS (Trafik)Sigortası; Motorlu bir aracın Karayolunda işletilmesi sırasında, bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına neden olması halinde, o aracı işletenin zarara uğrayan üçüncü kişilere karşı olan sorumluluğunu belli limitler dahilinde karşılamayı amaçlayan ve yasaca yapılması zorunlu olan bir zarar sigortası olduğu anlaşılmaktadır.

Sürücülerden E.Ç. ifadesinde; 61 K plakalı aracı ile 13.05.2012 günü saat 18.30 sıralarında A.K.'nın kullanmakta olduğu 61 A plakalı araçla kazaya karıştığını,"... *çarptıktan sonra araçlarımızdan inerek kontrol ettik ve ben aracımı yolun en sağ şeridine aldım. Diğer aracın sürücüsü de dörtlülerini yaktı ve yolun kontrolünü sağlamak için reflektörlerini aldığı sırada yine aynı istikamette gelmekte olan 61 D plakalı araç da duramayarak sol şeritte bulunan 61 A plakalı aracın arkasından çarparak sol şeritteki kaldırımaya çıkardı..*" şeklinde beyanda bulunmuştur.

61 A plakalı araç sürücüsü A. K. ifadesinde; “... çarptıktan sonra araçlarımızdan indik,61 K 11956 plakalı aracın sürücüsü yolu trafiğe açmak için aracını yolun en sağ şeridinde çekti.ben de aracımın dörtlülerini yakarak araçtan reflektörleri alacağım sırada yine aynı istikametten gelmekte olan 61 K plakalı araç da duramayarak yine benim aracımın arka tamponundan çarparak benim aracımın sol şeritte bulunan kaldırıma çıkararak durdular..” şeklinde beyanda bulunmuştur.

İhtilaf konusu kazada, 61 D plakalı araç sürücüsü başvuru sahibi S. A. önünde kaza yapmış halde bulunan 61 A ve 61 K plakalı araçlardan 61 A plakalı araca arkadan çarpmış olup, kaza tutanağında asli kusurlu olarak gösterilmiştir.

KTK 85/1 maddesindeki sorumluluk, Tehlike sorumluluğudur. Bu sorumluluk kusur sorumluluğuna göre daha ağır bir sorumluluktur. Sürücüler tehlike sorumluluğu gereği önlerinde seyreden trafiği kontrol etmek ve her türlü muhtemel tehlikeyi öngörerek önündeki araçla arasında güvenli mesafe bırakmak ve aracın hızını hava ve yol koşullarına uygun biçimde seyretmek mecburiyetindedir.

Üç aracın karıştığı ihtilaf konusu kazada, araçların birbirlerine karşı sorumluluklarının ayrı ayrı belirlenmesi gerekmektedir. Bu nedenle, Hakemliğimizce kazadaki kusur, iki aşamalı olarak değerlendirilmiştir.

Birinci kaza, 61 A plakalı araçla 61 K plakalı araçlar arasında önceden meydana gelen kazadır. Bu kazada; 61 A plakalı araç sürücüsü 07-Şeride tecavüz etme asli kusurunu işlemiştir. 61 A plakalı araç sürücüsü A.K. , 61 K plakalı araca karşı % 100 kusurludur.

İkinci kaza, 61 D plakalı araç sürücüsü (başvuru sahibi) ile, daha önce kaza yapmış olan 61 A 129 plakalı aracın karıştığı kazadır. Bu kazada, başvuru sahibi S.A. arkadan çarpma 04- kodlu asli kusuru işlediğinden 61 A plakalı araca karşı %100 kusurlu bu olması sebebiyle sorumludur.

Yukarıda açıklanan sebeplerle başvuru sahibi ihtilaf konusu kazanın meydana gelmesinde tamamen kusurlu olduğundan kazaya karışan diğer araçların kendisine karşı kusurları bulunmaması sebebiyle, olayda kusuru bulunmayan araçların Trafik Sigortacısı olan Sigorta şirketinin de sorumluluğu bulunmadığından başvuru sahibi talebinin reddine karar vermek gerekmiştir.

Sonuç

Açıklanan sebeplerle başvuru sahibinin talebinin reddine,

Başvuru sahibi tarafından yapılan 35.00.TL masrafın üzerinde bırakılmasına,

Sigorta Kuruluşu vekille temsil edilmediğinden, vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,

5684 sayılı Kanununun 30. Maddesinin 12. Fıkrasında belirtilen hallerde temyiz yolu saklı olmak üzere 21.12.2012 tarihinde kesin olarak karar verilmiştir.

28/12/2012 tarih ve K-2012/1535 sayılı Hakem Kararı.

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi S. E. tarafından X Sigorta AŞ nezdinde Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigorta poliçesi kapsamında sorumluluğu temin edilen 34 Z plakalı aracın, 12/10/2012 tarihinde başvuru sahibine ait kedi yavrusuna, G. A. sevk ve idaresinde iken, zarar vermesi sonucu hayvanın yaralanması ile maddi zararlı trafik kazası vuku bulmuş olduğu belirtilerek sigorta şirketi tarafından tazmin edilmeyen tedavi masraflarının karşılanması talep edilmektedir.

Değerlendirme

Dosya muhteviyatı olarak taraflardan temin edilen belge ve bilgiler kapsamında taraflar arasındaki uyuşmazlığın temel nedeninin, sigorta kuruluşunun, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları gereğince başvuru sahibine ait kediye ilişkin tedavi giderlerinin teminat dışı kaldığı gerekçesi ile tazminat talebinin reddedilmesi kararına başvuru sahibince itiraz edilmesinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Başvuru sahibi tarafından evinin önünde bulunan caddede kedisine arabayla çarpıldığı ve söz konusu olay sonrasında kedisine yönelik muayene ve tıbbi operasyon yapıldığı ve bunlara ilişkin masrafların kedisine çarpan aracın trafik sigortası kapsamında sigorta kuruluşu tarafından karşılanması talep edilmektedir.

Hakemliğimizce, Karayolları Trafik Kanunu, Borçlar Kanunu, 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları'nda yer alan düzenlemeler ışığında dosya muhteviyatındaki belgeler incelenerek meydana gelen hasarın sigorta teminatı kapsamında bulunup bulunmadığına ilişkin varılacak kanaat ile uyuşmazlığın çözümü yoluna gidilecektir.

Gerekçeli Karar

Araç işleteninin sorumluluğu ve Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (TRAFİK) Sigortası'na ilişkin hükümler Karayolları Trafik Kanunu'nda düzenlenmiştir. Kanunun "İşleten ve Araç İşleticisinin Bağlı Olduğu Teşebbüs Sahibinin Hukuki Sorumluluğu" başlığını taşıyan 85. Maddesine göre; " Bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olursa, motorlu aracın bir teşebbüsün unvanı veya işletme adı altında veya bu teşebbüs tarafından kesilen biletle işletilmesi halinde, motorlu aracın işleteni ve bağlı olduğu teşebbüsün sahibi, doğan zarardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar.

.....

(Değişik fıkra: 17/10/1996 - 4199/28 md.) İşleten ve araç işleticisi teşebbüsün sahibi, aracın sürücüsünün veya aracın kullanılmasına katılan yardımcı kişilerin kusurundan kendi kusuru gibi sorumludur."

Kanunun 90. Maddesinde; Maddi tazminatın biçimi ve kapsamı ile manevi tazminat konularında Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Kanunun 91. Maddesinde ise; işletenin sorumluluklarını karşılamak üzere, mali sorumluluk sigortası yapılması zorunluluğu getirilmiştir.

İşletenin sorumluluğunu düzenleyen Karayolları Trafik Kanunu'nun 85. maddesi, işletenin sorumluluğunu sınırlamamış, bilakis "bir şeyin zarara uğramasına sebep olunması" ifadesi ile zarar verilen her şeyi (istisna tutulanlar hariç) kapsamasını öngörmüştür. Karayolları Trafik Kanununda veya Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında hayvanlara verilen zararların teminat dışında kalacağına ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun "Trafik Kazaları" başlıklı 21. maddesi "Bir hayvana çarpan ve ona zarar veren sürücü, onu en yakın veteriner hekim ya da tedavi ünitesine götürmek veya götürülmesini sağlamak zorundadır." hükmü ile trafik kazası sonucu hayvana çarpana yükümlülük getirmiştir. Aynı Kanunun 4. Maddesi "a" fıkrası; "Bütün hayvanlar eşit doğar ve bu Kanun hükümleri çerçevesinde yaşama hakkına sahiptir." hükmünü, "b" fıkrası "Evcil hayvanlar, türüne özgü hayat şartları içinde yaşama özgürlüğüne sahiptir. Sahipsiz hayvanların da, sahipli hayvanlar gibi yaşamları desteklenmelidir." hükmünü içermektedir. Sahipsiz bir hayvan dahi olsa, her Türk vatandaşının hayvanın yaşama hakkını korumak yükümlülüğü bulunmaktadır. Kaldı ki somut olayda, kazada zarar gören kedi, sahipsiz bir sokak kedisi olmayıp, sahiplik belgesi bulunan bir kişiye aittir. Yani birisinin malı niteliğindedir. Borçlar Kanunu gereği, bir mal üzerinde menfaati bulunan kişinin malının zararını talep etme veya malında meydana gelen zararın giderilmesi için yaptığı masrafi talep etme hakkı bulunmaktadır.

Trafik sigortası işletenin kusuru nedeniyle verdiği zararları karşılaması esas olduğuna göre, sigortacı sigortalının kusuru oranında tazminat tutarına katılacaktır. Somut olayda ödenecek tazminat tutarının belirlenmesi için sürücünün kusurunun tespiti gerekmektedir.

Kazanın başvuru sahibinin evinin önündeki caddede meydana gelmiş olması hayvanın sahibinin korumasından ve kontrolünden uzak olduğunu göstermektedir. Borçlar Kanunu'nun 56. Maddesi gereği; "Bir hayvan tarafından yapılan zararı o hayvan kimin idaresinde ise o kimse hal ve maslahatın icabettiği bütün dikkat ve itinaı yaptıysa yahut bu dikkat ve itinada bulunmuş olsa bile zararın vukuuna mani olamayacağını ispat etmedikçe tazmine mecburdur." Kanunun lafzından da anlaşılacağı üzere, hayvanını gerektiği gibi kontrol etmeyen hayvan sahibinin hayvanın göreceği zararı da karşılaması gerekecektir.

Karayolları Trafik Kanunu'nun 52. Maddesinin (Karayolları Trafik Yönetmeliği madde 101) "b" fıkrası gereği, araç sürücüleri "Hızlarını, kullandıkları aracın yük ve teknik özelliğine, görüş, yol, hava ve trafik durumunun gerektirdiği şartlara uydurmak..." zorundadırlar.

Dosya muhteviyatı belgeler arasında sigortalı araç sürücüsü G. A.'nın kedinin araç lastiğinin altında kaldığına dair beyanı bulunmaktadır. Söz konusu hasarın oluşumunda sigortalı araç sürücüsünün aracını yol şartlarına göre hızını ve kontrolünü sağlayamamış bir şekilde kullanımı esnasındaki dikkatsizliğinin de etkisinin bulunduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat düzenlemeleri ve meydana gelen kazaya ilişkin açıklamaların ışığında Hakemliğimizce; Sürücünün kazanın meydana gelmesinde kanunun 52. Maddesine aykırı davranışı nedeniyle 4/8 (%50) oranında, hayvan sahibinin ise hayvanın kontrol altında tutması için gerekli dikkat ve özeni göstermemesi nedeniyle 4/8 (%50) oranında kusurlu olduğu kararına varılmıştır. Bu durumda sigortacı kedinin yaralanması nedeniyle yapılan tedavi masraflarının %50'sinden sorumlu olacaktır.

Sonuç

Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere:

- 1- Başvuru sahibinin 537 TL tutarındaki talebinin 268,50 TL'sinin kabulüne, geriye kalan kısmının reddine ve 268,50 TL'nin X Sigorta AŞ'den tahsil edilerek başvuru sahibine ödenmesine, geri kalan kısmının üzerinde bırakılmasına,
- 2- Başvuru sahibinin sarf etmiş olduğu 35,00- TL başvuru ücretinin 17,50 TL'sinin X Sigorta AŞ'den tahsil edilerek başvuru sahibi S.E.'ye ödenmesine, kalan tutarın üzerinde bırakılmasına,
- 3- Sigorta kuruluşu Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden, reddedilen kısım üzerinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi ve Sigortacılık Kanununun 30/17.maddesi (6327 no'lu ve 13/06/2012 tarihli kanun ile değişik) hükmü uyarınca hesaplanan 80 TL avukatlık ücretinin başvuru sahibi tarafından sigorta kuruluşu vekiline ödenmesine,

Karar verilmiştir.

30.10.2012 tarih ve K-2012/1227 sayılı Hakem Kararı.

Başvuruda Belirtilen Talep

Karara bağlanmak üzere Hakemliğime tevdi edilen uyuşmazlığın konusunu, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigorta poliçesi kapsamında sorumluluğu temin edilen aracın köpeğe çarpması sonucu meydana gelen tedavi giderinin sigorta kapsamına girip girmediği oluşturmaktadır. Başvuran sahibi, X Sigorta tarafından reddedilen 4.210,00 TL tazminatın ödenmesini talep etmektedir.

Değerlendirme

Tarafların beyanları ve dosyadaki evrakların incelenmesinden; X Sigorta tarafından Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası poliçesi ile sigortalı S.D.'ye ait 35 K plakalı aracın bir köpeğe çarptığı ve köpek için yapılan tedavi masraflarının X Sigorta'dan talep edildiği anlaşılmaktadır.

T.C. J. Gn. K. K. İlçe Jandarma Komutanlığı'nca düzenlenen C.D.'nin (Başvuru sahibinin eşi olduğu anlaşılmaktadır) ifadelerini içeren tutanakta; 35 K plakalı araçla 05.06.2012 tarihinde 20:30 sıralarında seyrederken arabanın sol tarafından bir çarpma sesinin geldiğini, sesin gelmesiyle birlikte aracı durdurduğunu, arabanın etrafına baktığında bir adet köpeğe çarptığını, köpeğin sağ arka ayağında yara olduğunu ve ayağında kırığın mevcut olduğunu, köpeği olay yerine bırakarak önüne su ve kuru mama bıraktıklarını ifade ettikleri anlaşılmaktadır. Aynı gün saat 22.20'de düzenlenen tutanakta C. D.'nin ve veterinerin de imzasının da bulunduğu görülmektedir.

Başvuru formunda veterinerin ilk yardımda bulunduğu, ancak yeterli donanımının bulunmaması nedeniyle yaralı köpeği ertesi gün T. Veterinerliğine götürdüğü ifade edilmiştir. Klinik tarafından köpek için yapılan tedavileri gösteren 07.06.2012 tarihli belge (rapor) hazırlandığı görülmektedir. Belgenin tanı bölümünde sağ tibiada 3 parçalı kırık, sol metatarsuslarda parçalı oblik kırık tespit edildiği belirtilmiştir. T. Veterinerliği tarafından 16.06.2012 tarihli 2.090,00 TL ve 15.07.2012 tarihli 2.120,00 TL tutarında (KDV dahil) C. D. adına düzenlenen iki fatura dosyaya eklenmiştir. Ayrıca, dosyaya köpeğin klinikte tedavi sırasında çekilmiş resimlerinin de eklendiği görülmektedir.

Başvuru dilekçesinde, S. D. köpeğin komşuları M.K.'ya ait olduğunu belirtmiştir. M.K. ise Sigorta Tahkim Komisyonu'na muhatap 19.09.2012 tarihli yazıda (temlikname) köpeğinin bütün ameliyat ve bakım bedeli olan 4.210,00 TL'nin başvuru sahibi S.D. tarafından karşılandığı ve sigortacının bu ödeme tutarını S.D.'nin hesabına yapmasını kabul ettiğini belirtmiştir.

Gerekçeli Karar

Başvuru sahibi ile sigortacı arasındaki uyuşmazlığın konusunu, aracın çarpması sonucu yaralanan köpek için yapılan tedavi giderlerinin Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası poliçesi kapsamında olup olmadığı hususu oluşturmaktadır.

Araç işleteninin sorumluluğu ve Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (TRAFİK) Sigortası'na ilişkin hükümler Karayolları Trafik Kanunu'nda düzenlenmiştir.

Kanunun "İşleten ve Araç İşleticisinin Bağlı Olduğu Teşebbüs Sahibinin Hukuki Sorumluluğu" başlığını taşıyan 85. Maddesine göre; "Bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olursa, motorlu aracın bir teşebbüsün unvanı veya işletme adı altında veya bu teşebbüs tarafından kesilen biletle işletilmesi halinde, motorlu aracın işleteni ve bağlı olduğu teşebbüsün sahibi, doğan zarardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar.

.....

(Değişik fıkra: 17/10/1996 - 4199/28 md.) İşleten ve araç işleticisi teşebbüsün sahibi, aracın sürücüsünün veya aracın kullanılmasına katılan yardımcı kişilerin kusurundan kendi kusuru gibi sorumludur."

Kanunun 90. Maddesinde; Maddi tazminatın biçimi ve kapsamı ile manevi tazminat konularında Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Kanunun 91. Maddesinde ise; işletenin sorumluluklarını karşılamak üzere, mali sorumluluk sigortası yapılması zorunluluğu getirilmiştir.

İşletenin sorumluluğunu düzenleyen Karayolları Trafik Kanunu'nun 85. maddesi, işletenin sorumluluğunu sınırlamamış, bilakis "bir şeyin zarara uğramasına sebep olunması" ifadesi ile zarar verilen her şeyi (istisna tutulanlar hariç) kapsamasını öngörülmüştür. Karayolları Trafik Kanununda veya Genel Şartlarda hayvanlara verilen zararların teminat dışında kalacağına ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun "Trafik Kazaları" başlıklı 21. maddesi "Bir hayvana çarpan ve ona zarar veren sürücü, onu en yakın veteriner hekim ya da tedavi ünitesine götürmek veya götürülmesini sağlamak zorundadır." hükmü ile trafik kazası sonucu hayvana çarpana yükümlülük getirmiştir. Aynı Kanunun 4. Maddesi "a" fıkrası; "Bütün hayvanlar eşit doğar ve bu Kanun hükümleri çerçevesinde yaşama hakkına sahiptir." hükmünü, "b" fıkrası "Evcil hayvanlar, türüne özgü hayat şartları içinde yaşama özgürlüğüne sahiptir. Sahipsiz hayvanların da, sahipli hayvanlar gibi yaşamları desteklenmelidir." hükmünü içermektedir. Sahipsiz bir hayvan dahi olsa, her Türk vatandaşının hayvanın yaşama hakkını korumak yükümlülüğü bulunmaktadır. Kaldı ki somut olayda, kazada zarar gören köpek, bir sokak köpeği olmayıp, bir kişiye aittir. Yani birisinin malı niteliğindedir. Borçlar kanunu gereği, bir mal üzerinde menfaati bulunan kişinin malının zararını talep etme veya malında meydana gelen zararın giderilmesi için yaptığı masrafı talep etme hakkı bulunmaktadır.

Trafik sigortası işleteninin kusuru nedeniyle verdiği zararları karşılaması esas olduğuna göre, sigortacı sigortalının kusuru oranında tazminat tutarına katılacaktır. Somut olayda ödenecek tazminat tutarının belirlenmesi için sürücünün kusurunun tespiti gerekmektedir.

Araç sürücüsü, tutanakta belirttiği ifadede; "...araçla 05.06.2012 tarihinde 20:30 sıralarında seyrederken arabanın sol tarafından bir çarpma sesinin geldiğini, sesin gelmesiyle birlikte aracı durdurduğunu..." ifade etmiştir. Yolun ortasına kadar gelen köpeği görmeyen sürücünün gerekli dikkat içerisinde olmadığı, görüş ve hava şartlarını dikkate almadığını göstermektedir. Sürücünün kazanın meydana gelmesinde kanunun 52. Maddesine aykırı davranışı nedeniyle 4/8 (%50) oranında, hayvan sahibinin ise hayvanın kontrol altında tutması için gerekli dikkat

ve özeni göstermemesi nedeniyle 4/8 (%50) oranında kusurlu olduğu kararına varılmıştır. Bu durumda sigortacı köpeğin yaralanması nedeniyle yapılan tedavi masrafinin %50'sinden sorumlu olacaktır.

Köpeğin sahibinin sigortalıdan kusuru oranında talep edeceği masrafı sigortalı kendisi ödediğine ve zarar gören köpek sahibi temlikname verdiğine göre sigortalının tazminatı sigortacıdan talep etme hakkı mevcuttur.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası) Genel Şartları'nda rizikonun gerçekleşmesi halinde sigorta ettirenin;

- Sözleşmeye göre, sorumluluğunu gerektirecek bir olayı, haberdar olduğu andan itibaren beş gün içinde sigortacıya ihbar etmek,

- Sigortalı değilmişçesine gerekli kurtarma ve koruma önlemlerini almak ve bu amaçla sigortacı tarafından verilecek talimata uymak,

-Sigortacının talebi üzerine, olayın ve zararın nedeni ile hangi hal ve şartlar altında gerçekleştiğini ve sonuçlarını tespitte, tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu hakkının kullanılmasına yararlı, elde edilmesi mümkün bilgi ve belgeleri gecikmeksizin vermek,

yükümlülükleri zamanında yerine getirmediğini ifade etmektedir.

Söz konusu yükümlülükler sigortacının haklarının korunmasına yönelik düzenlemeler olup, sigortacıya bu yükümlülüklerin zamanında yerine getirilmemesinden zararda meydana gelen artışı (uğradığı fazla zararı) tazminattan indirme hakkı tanımakta, bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi nedeniyle tazminatı tamamen reddetme hakkı vermemektedir. Sigortacının, sigortalının yükümlülüklerini zamanında yerine getirilmemesi nedeniyle zararının arttığını veya hak kaybına uğradığını ispatlaması gerekmektedir. Sigortacı bu konuyu ispatlayıcı somut bir bilgi veya belge dosyaya sunmadığı gibi, bu konuda bir tutar da beyan etmemiştir. Bu nedenle sigortacının yükümlülüğünden bir indirim öngörmek mümkün değildir.

Bu gerekçelerle başvuru sahibinin 4.210,00 TL tutarındaki talebinin 2.105,00 TL kısmının kabulüne, talebin kalan kısmının reddine karar verilmiştir.

Sonuç

Yapılan değerlendirmeler ve belirtilen gerekçeler neticesinde; Başvuru sahibinin 4.210,00 TL tutarındaki talebinin 2.105,00 TL'sinin kabulüne, geriye kalan kısmının reddine ve 2.105,00 TL'nin sigorta şirketinden tahsil edilerek başvuru sahibine ödenmesine, geri kalan kısmının üzerinde bırakılmasına,

Başvuru sahibinin sarf etmiş olduğu 35,00- TL başvuru ücretinin 17,50 TL'sinin sigorta şirketinden tahsil edilerek başvuru sahibine ödenmesine, kalan tutarın üzerinde bırakılmasına,

Tarafların vekille temsil edilmemesi nedeniyle taraflara ilişkin vekalet ücretine yer olmadığına,

5684 sayılı kanununun 30. maddesi uyarınca kesin olarak karar verilmiştir.

III. DİĞER SİGORTA POLİÇELERİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLAR HAKKINDAKİ KARARLAR

12.12.2012 tarih ve K-2012/1417 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi X .San.Tic.Ltd.ti. ile Sigorta şirketi arasında yaşandığı beyan edilen uyuşmazlık talebinin konusu, Yurtiçi Taşıyıcı Mali Mesuliyet Sigorta Poliçesi kapsamında teminat verilen emtianın çalınması sonucunda meydana gelen 9.960,83 TL. maddi zararının davalı sigorta şirketi tarafından tazmin edilmesi talebidir.

Değerlendirme

11.3.2012 tarihinde meydana gelen hırsızlık neticesinde çalınan emtianın davalı şirket nezdinde Yurtiçi Taşıyıcı Mali Mesuliyet Sigortası ile temin edilmiş olduğu ve hırsızlığın meydana geldiği tartışmasız olup uyuşmazlık konusu, Yurtiçi Mali Mesuliyet Sigortası ile temin edilmiş olan çalınan emtianın davalı sigorta şirketinin savunmaları kapsamında, poliçe özel şartlarına göre çalınma yeri ve şekli ile itibariyle poliçe teminatı dahilinde olup olmadığına ilişkindir.

Hırsızlığın taşımayı yapan M.D'nin ikametgah adresindeki evinin önünde park halinde iken meydana geldiği ifade tutanaklarından anlaşılmaktadır.

M.D.'nin ifadesinde ‘‘ 11.3.2012 saat 23.30 sıralarında ikametim önünde park halinde 16 AD plakalı aracımı kontrol ettim, daha sonra istirahata ayrıldım.’’ beyanında bulunmuştur.

Davalı şirket poliçe özel şartları 2. maddesi incelendiğinde; sigorta sözleşmesi kapsamında özel hükümlerle rizikonun belirli şartlara bağlanarak sınırladığı görülmektedir.

‘‘ Sigorta teminatı yalnızca taşıma esnasında geçerli olup, her türlü depolama ve/veya bekleme rizikoları teminat dışıdır.’’

‘‘Tüm konaklamaların mutlaka güvenli ve bekçili, etrafı çevrili otopark sahaları ya da 24 saat açık benzin istasyonlarında yapılması şarttır.Aksi durumlarda her nevi hırsızlık hasarı teminat haricindedir.’’

Poliçe özel hükümlerinde depolama, bekleme sürecindeki rizikoları teminat harici olacağı, rizikonun taşıma aşamasını kapsadığı, taşıma sürecinde yapılacak konaklamaların da güvenli, bekçili, etrafı çevrili otopark sahaları veya 24 saat açık benzin istasyonları olması gerektiği yönünde rizikoda sınırlamaların olduğu görülmektedir.

Sigorta sözleşmesinde, poliçe özel şartları ile rizikonun belirli şartlara bağlanması ve sınırlaması yasaya uygun olup, taşıma süreci ve koruma, güvenlik yönünden sigortacı tarafından konulan sınırlamalarda yasaya aykırılık görülmediği ve hasarın sürücünün evi önünde geceleyin korunmasız bir şekilde park edilerek bırakıldığı, hırsızlığın bu aşamada olduğu gözetilerek, meydana gelen hasarın teminat harici olduğu kanaatine varılmıştır.

Gerekçeli Karar

Yukarıda yapılan değerlendirmeler çerçevesinde; dosya kapsamına göre meydana gelen hasar poliçe özel şartları gereğince, teminat harici görüldüğünden, davanın reddi gerektiği kanaatine varılmıştır.

Sonuç

Yukarıda izah edilen nedenlerle ;

- 1- Başvuru sahibi davacının tazminat talebinin reddine,
- 2- Davacı tarafın yapmış olduğu 100 TL. masrafın davacı üzerinde bırakılmasına
- 3- Davalı taraf vekille temsil edildiğinden, Sigortacılık Kanunu 30/f.17 hükmü uyarınca 239,00 TL. vekalet ücretinin davacı taraftan tahsili ile davalıya ödenmesine,

5684 sayılı Kanununun 30. maddesinin 12. fıkrasında belirtilen hallerde temyiz yolu saklı olmak üzere 12.12.2012 tarihinde kesin olarak karar verilmiştir

18.10.2012 tarih ve K-2012/1175 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

X Alışveriş Merkezleri Ltd. Şti. ile Sigorta Şirketi ile aralarında yaşandığı beyan edilen uyuşmazlıkta, 200200009800707 sayılı Birleşik Ürün Sigorta Poliçesi kapsamında teminat altına alınan işyerinin dış cephe cam kaplamasında çatlakların oluşması sonucu meydana geldiği beyan edilen ve sigorta şirketince ödenmeyen 12.500 TL'lik zararın başvuru masraflarıyla birlikte tazmin edilmesi talep edilmektedir.

Değerlendirme

Dosya muhteviyatı olarak taraflarca ibraz edilen belge ve bilgiler kapsamında temel olarak uyuşmazlığın, sigorta şirketince başvuru sahibinin talebinin, meydana gelen hasarda, cam kırılması klotunda belirtilen risklerden herhangi birinin gerçekleşmediği ve hasarın genel şartlar gereğince teminat dışı haller kapsamında olduğu gerekçesi ile reddedilmesi kararına başvuru sahibi tarafından itiraz edilmesinden doğduğu anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlık konusu olarak tespit edilen husus öncelikle teknik bir değerlendirme yapılmasını gerektirmektedir. Dosya içeriğindeki, ekspertiz raporu ve hasar fotoğraflarının incelenmesinden talep edilen hasarın sigorta teminatı içinde olup olmadığı yönünde kesin bir kanaate varılması mümkün olmamıştır. Her ne kadar dosyaya ibraz edilen ekspertiz raporunda hasarın teminat dışında kaldığı görüşüne varıldığı kaydedilmiş olsa da, söz konusu raporun da taraflar arasındaki çekişmenin kapsamında kalması nedeniyle, teknik incelemeyi gerektiren konu hakkında Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 266 ncı maddesi uyarınca bağımsız bir bilirkişi görevlendirilmesine karar verilmiştir. Bilirkişiden, talep edilen hasarın oluşma şekli yönünde rapor düzenlemesi istenmiştir.

Bilirkişi raporunda hasar hakkında şu şekilde değerlendirme yapmıştır;

Alışveriş merkezinin dış cephesine 105.00m² 6+4 Mavi Lamine Cam'ın Vinçle monte edildiğinin anlaşıldığını,

Alışveriş Merkezinin 5 katına takılan bu camlardan yapının 1 ve 2 nci katlarındaki 17'sinde yoğun çatlakların oluştuğunun Sigorta Eksperti'nce tespit edildiğini,

Ancak, Sigorta eksperinin çatlayan bu camların toplam metrajının raporunda açıklamadığını, bu nedenle çatlayan camların metrajlarına göre sağlıklı bir hasar bedelinin tespitinin mümkün olamayacağı kanaatine varıldığını,

Bazı yapı dış cephelerine yapılan giydirmeye camlarda olduğu gibi tespit konusu yerin dış cephesinde de lamine cam kullanıldığının anlaşıldığını,

Sigorta Ekspertiz Raporunda ise;

Sigortalı yerdeki dış cephe camlarında toplamda mevcut 17 (aynı cam üzerindeki dahil çatlağın bulunduğu) görüldüğünü yapılan incelemede herhangi bir darbe izine

rastlanılmadığını, kanat camı olmamaları nedeniyle açılıp kapanma olanaklarının olmadığı 2-3 aydır zamanla çatlamağa başlanıldığının öğrenildiğini ifade etmiştir.

Başvuru sahibi şirket müdürü H.G. tarafından sigorta kuruluşuna gönderilen bir örneği dosyada mübrez 08.02.2012 tarihli yazıda da yaklaşık 2 aydır çatlama ve kırılmalar olduğu cam üzerinde herhangi bir darbe izini görmedikleri açıklanmıştır.

Görülüyor ki camın çatlamasındaki esas unsurun darbe olmadığı esasen bu hususta da bir iddianın mevcut olmadığını,

Dosyada mübrez mahalinde çekilen 23 adet fotoğraf incelendiğinde camlardaki çatlakların camın kenar kesim yerlerinden başlayıp merkeze ve çeşitli yönlerde devam ettiği görüldüğünü tespit etmiştir.

Sayın Ekspertiz raporunda hasarın tam olarak nedeninin anlaşılacakla beraber zaman içinde çevresel titreşim vs. etkilerden dolayı cam malzeme içindeki çentiklerin ilerlemesi sonucu ortaya çıktığı düşüncesini ifade etmiş çentiklerin ilerleme sebebi olarak ya da camların yeterli montaj boşluğu bırakmadan kasalarına oturtulmuş olmaları ya da bina oturması sonucu (zaman içerisinde) ortaya çıkan kasılmalar olduğu görüşünün ortaya çıktığını görüş ve kanaat olarak açıklamıştır.

Bilirkişi raporuna göre camdaki kırılmanın kış aylarına rastladığının anlaşıldığı, bu nedenle dış havada mevsim koşullarının sonucu olarak ısı farklılaşmalarının olduğu, lamine camlarda ısı kırılma risklerinin olduğu, lamine camın kenar kesimi sırasında oluşabilecek mikro ve makro çatlakların bu riski arttırdığı, riski ortadan kaldırma yöntemlerinden birinin lamine camın kenarlarına rodaj yapılmamasının olduğu, her ne kadar camlar yerlerinden sökülmemiş ve rodajlı olup olmadıkları kontrol edilmemiş ise de yukarıda açıklanan hususlar göz önünde bulundurulduğunda, dış cephesindeki lamine cam uygulamasında kenar kesimlerinden sonra rodajlama işlemlerinin yeterli düzeyde yapılmadığı ya da hiç yapılmamış lamine camın kullanıldığını, bunun sonucu olarak da ani ısı değişiklikleri ile birlikte zemin hareketleri çevresel titreşim ve hatalı montaj sonucu camların çatladığı kanaatine vardığını belirtmiştir.

Özetlemek gerekirse dış cephelerde uygulanacak lamine camlara mutlaka rodaj işlemi uygulanmalıdır. Aksi halde kesim esnasında oluşmuş gözle görülmeyen çatlaklar zaman içerisinde ısı değişimi hatalı montaj gibi nedenlerle dış kenarlardan itibaren camın bütününe yayılmakta ve gözle görünür hale gelmektedirler.

Sonuç olarak bilirkişi raporunda şirkete ait İstanbul adresindeki işyerinin 5 katının dış cephelerine takılan ve montajlandıktan sonra 1 ve 2 inci katlarında buldukları yerde kısa bir zaman sonra çatlayan 17 adet camla ilgili olarak kendisine tevdi edilen dosya üzerinde yaptığı inceleme sonucunda ;

Rodajsız veya yeterli rodajlama işlemi yapılmadan yerlerine montajlanan uyuşmazlık konusu lamine camlardaki kırılma ve çatlakların “kullanım amacı bakımından değeri ve tüketicinin ondan beklediği faydaları azaltan gizli ayıp olarak ortaya çıktığı ve bu camların gizli ayıplı olduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Bilirkişi raporu gerekçeleri itibariyle yeterli görülmüş olup, hasar miktarıyla ilgili ayrıca bir inceleme yapılmasına yer olmadığından yargılamaya son verilerek hüküm kurulmuştur.

Gerekçeli Karar

Dosyada mevcut ve uyuşmazlığa konu Birleşik Ürün Sigorta Poliçesi'nde özel koşullar/muafiyet/açıklamalar kısmında; "Poliçe de yer alan sigorta konularını karşılarında belirtilen bedeller limitler ve teminatlar kapsamında Yangın Sigorta Genel Şartlar, Hırsızlık Sigortası Genel Şartları , Cam Kırılması Sigortası Genel Şartları ve Poliçe üzerinde yer alan Özel Şartlar çerçevesinde temin eder şeklinde belirtilmiştir." ,

Cam Kırılması Sigortası Genel Şartları Madde 3, Teminat Dışında Kalan Haller başlığı altında; (d) Sigortalı cam ve aynaların satırlarında meydana gelecek çizilmeler ve sıçrak halinde kopmalar, (e) maddesinde; "Kaide ve çerçevelerinin ayıp ve kusurları neticesinde sigortalı cam ve aynalarda harici bir tesir olmaksızın meydana gelecek ziya ve hasarlar" belirtildiği,

Yukarıdaki değerlendirmeler çerçevesinde, dosya kapsamı ve ikmal edilen uzman bilirkişi raporu dikkate alındığında, uyuşmazlığa konu hasarın, Cam Kırılması Sigortası Genel Şartları Madde 3, Teminat Dışında Kalan Haller başlığı altında hasarın camın ayıbından meydana geldiği kanaatine varılmıştır. Bu nedenle hasarın genel şartlar gereğince teminat dışı haller kapsamında olması sebebiyle aleyhine başvuru edilen sigorta şirketinin düzenlediği Birleşik Ürün Sigorta Poliçesi teminatı içinde kaldığı ispatlanamayan hasara ilişkin başvurunun reddi gerekmiştir.

Sonuç

1. Başvurunun reddine,
2. Başvuran tarafından yapılan masrafların kendi üzerinde bırakılmasına,
3. Sigorta şirketi vekille temsil edildiğinden Sigortacılık Kanunu m.30/f.17 hükmü uyarınca 300 TL avukatlık ücretinin başvurudan alınarak sigorta kuruluşuna verilmesine,

5684 sayılı Kanununun 30. maddesinin 12. fıkrasında belirtilen hallerde temyiz yolu saklı olmak üzere 18.10.2012 tarihinde kesin olarak karar verilmiştir.

14.11.2012 tarih ve K- 2012/1153 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Karara bağlanmak üzere Hakem Heyetimize tevdi edilen başvurunun konusu, X Sigorta AŞ tarafından makine kırılması sigortası poliçesi kapsamında teminat verilen başvuru sahibine ait CNC kontrollü katlama şekillendirme makinesinde 19.08.2011 tarihinde meydana geldiği bildirilen hasarın sigorta kuruluşundan tazmini istemine ilişkindir.

Değerlendirme

Başvuru sahibi şirket tarafından, uyuşmazlığa konu hasarın, sigorta poliçesi vadesi kapsamında 19.08.2011 tarihinde meydana geldiği ileri sürülmektedir. Sigorta kuruluşunca başvuruya karşı verilen cevapta; CNC tezgahındaki hasarın poliçe vadesinden önce, 26.03.2011 tarihinde başladığının saptandığı; onarım faturasında, hasar başlangıcının 26.03.2011 tarihi olduğunun açıkla belli olduğu savunmasıyla talebe itiraz edilmektedir.

Başvuruya konu makine ile ilgili olarak, makinenin onarımını gerçekleştiren üretici firmanın 22.08.2011 tarihli onarım faturasında referans olarak belirtilen 26.03.2011 tarihli proforma faturanın dayanak gösterilmiş olması karşısında başvuru sahibi firmanın, 22.08.2011 tarihli onarım faturasında, 26.03.2011 proforma fatura tarihinin sehven yazıldığı; proforma faturanın, makine için yedekli parça bulundurma sebebi ile teklif amaçlı olarak alınmış olduğu ileri sürüldüğünden ve uyuşmazlık, hasarın, poliçe vadesinden önce, 26.03.2011 proforma fatura tarihinde başlamış olup olmadığı noktasında toplandığından, uyuşmazlığın çözümü için, başvuru sahibi tarafından, üretici firmanın 22.08.2011 tarihli faturasında referans olarak belirtilen 26.03.2011 tarihli proforma faturaya konu malzeme isteğine ilişkin 10380 dd sayılı talebinin üretici firmaya iletilmesine ilişkin yazışmaları örneği ile üretici firmanın aynı tarihli faturasında belirtilen 15.06.2011 tarih ve xx referans sayılı yazışma örneğini sunmalarına; tarafların iddia ve savunmaları ile dosya kapsamı dikkate alınarak, sigortalı cihazda meydana gelen hasarın nedeni ile hasarın iddia edildiği gibi 19.08.2011 tarihinde ve tek seferde mi meydana gelmiş olabileceği veya sigorta kuruluşunca yaptırılan ekspertize ilişkin ekspertiz raporunda belirtildiği gibi zaman içerisinde ve birden fazla arıza sonucu mu gerçekleştiği konusu ile hasarın, cihazın onarımını yapan üretici firmanın 22.08.2011 tarih ve 229 sayılı faturasında belirtilen 26.03.2011 tarihli proforma faturaya ilişkin kayıt ile yine 15.06.2011 tarih ve xx referans sayılı kayıtları da dikkate alınarak, 22.08.2011 tarihli faturanın birinci sayfasında kayıtlı E9094017 kodlu “Optical line KD100/450-LD 5 V Tacca Di Zero” tanımlı, 984,20 Euro bedelli parça ile 26.03.2011 tarihli proforma faturada belirtilen E0904017 kodlu “Optical line KD100/450-LD 5 V Tacca Di Zero” tanımlı, 984,20 Euro bedelli parçanın aynı olup olmadığı; sözkonusu parçaya ilişkin olarak, başvuru sahibi firmanın “*parçanın uyuşmazlık konusu hasar ile ilgili olmadığı, yedek parça amaçlı olarak fiyat bazında istenilmiş olduğu*” yönündeki iddiası da incelenmek ve hasar miktarı tespit edilmek üzere dosya üzerinde bilirkişi incelemesi yapılmasına karar verilmiş; başvuru sahibi vekilince, dosya üzerinde yapılacak inceleme ile uyuşmazlığa konu makine hasarının anlaşılmasının mümkün olamayacağı yönünde itirazda bulunulduğundan ve mahallinde keşif ile makine üzerinde inceleme yapılması gerektiği yönündeki talep yerinde görülerek mahallinde keşif ile

makine üzerinde inceleme yapılması konusunda bilirkişiye yetki verilmiştir. Başvuru sahibi vekilince; uyuşmazlık konusu 28.06.2011-28.06.2012 vadeli poliçeden önce, üçüncü bir sigorta kuruluşu tarafından düzenlenmiş bulunan 28.06.2010-28.06.2011 vadeli, Y Sigorta A.Ş. tarafından düzenlenen başka bir poliçenin de mevcut olduğu belirtilerek, aleyhine başvuru yapılan X Sigorta A.Ş.nin hasarı red gerekçesi olarak ileri sürdüğü 26.03.2011 proforma fatura tarihinde hasarın meydana geldiğinin kabul edilmesi durumunda, hasar tarihinde geçerli bulunan sigorta poliçesinden talepte bulunulmasının pekala mümkün olduğu; durum böyle iken, iddiaya konu hasar tarihinde geçerli poliçe yerine, aleyhine başvuru yapılan sigorta kuruluşunca düzenlenen sonraki poliçe için başvuru yapıldığının düşünülmesinin dayanaktan yoksun bulunduğu belirtilmiştir.

Bağımsız sigorta eksperleri tarafından düzenlenen 01.11.2011 tarihli raporda; birinci ekspertiz sırasında makine kullanıcısı ile birlikte tek tek değişen tüm parçaların incelendiği; yapılan incelemede, makinedeki arızanın tek bir seferde meydana gelen bir arıza olmayacağı kanaatine varıldığı; bu kanaatin başvuru sahibine iletildiği; ikinci ekspertizde, başvuruda bulunan firmanın imalat şefi ve teknik müdürü ile arızanın başlangıç, gelişme ve onarım safhaları konusunda istişare yapılarak, arızanın kaynağının transformatörün ani ve bilinmeyen bir nedenle arızalı olarak çalışması olduğu; makine ve malzemelerdeki kırılma ve kopmaların bu nedenle meydana geldiği kanaatine varıldığı ifade edilmiş; ancak, sözkonusu arızaların bir seferde meydana gelmelerinin sözkonusu olmadığı; zaman içinde meydana gelen, sigorta kapsamında değerlendirilebilecek kırılmaların mevcut olduğu; bu kırılmaların aynı nedene bağlı, fakat farklı tarihlerde meydana gelen hasarlar olarak, meydana geliş tarihleri itibariyle sigorta kapsamında değerlendirilebileceğinin anlaşılma ile birlikte, başvuru konusu hasarla ilgili onarım faturasının incelenmesinde, hasar başlangıcının 26.03.2011 tarihine dayandığının anlaşıldığı ve olayın, sigorta vadesi içerisinde gerçekleşmediğinin tespit edildiği belirtilmiştir.

Bilirkişi tarafından yapılan incelemede; dosyada mübrez, başvuru konusu makinenin tamirinde gerekli parçalara ilişkin olarak dava dışı İtalyan firma tarafından düzenlenmiş olan 15.06.2011 tarihli proforma fatura belirtilen parçalar ile, hasar ihbarı üzerine görevli sigorta eksperleri tarafından makine üzerinde yapılan inceleme sonucunda oluşturulan raporda belirtilen parçaların tümüyle aynı olduğu tespit edilmiş; başvuru sahibi şirketin 10380 dd referans sayılı talebi için düzenlenmiş olduğu belirtilen 26.03.2011 tarihli proforma faturaya ilişkin kayıt ile yine 15.06.2011 tarihli faturanın birinci sayfasının son satırında (E09094717) kodlu “Optical Line KD100/450-LD 5V Tacca Di Zero” tanımlı ve 984,20 Euro bedelindeki parça ile 26.03.2011 tarihli proforma faturada belirtilen (E09094717) kodlu “Optical Line KD100/450-LD 5V Tacca Di Zero” tanımlı ve 984,20 Euro bedelindeki parçanın aynı parça olduğu belirtilmiştir.

Bilirkişi raporunda; 26.03.2011 tarihli proforma faturada belirtilen (E09094717) kodlu parçanın arızalanması ile ilgili 15.06.2011 tarihli proforma faturada belirtilen diğer tüm parçaların arızalanmasının aynı anda gerçekleşeceği; zira, transformatörün düzensizliği sonucu makinenin durmasının, makinenin yük (basınç) altında çalışan parçalarının aniden yüksek bir basınca maruz kalmasına neden olacağı; dolayısıyla, başvuru sahibi şirket tarafından ileri sürüldüğü şekilde 26.03.2011 tarihli proforma faturada belirtildiği şekilde yedek parça amacıyla sadece tek bir parçanın sipariş verilmesinin mümkün görülmediği;

buradan hareketle, başvuru konusu makine hasarının meydana geliş tarihinin 26.03.2011 olduğu; ancak, tamiratın bu tarihte başlamadığı, bu tarihte meydana gelen arızanın dava dışı üretici firma ile yapılan gerekli sipariş yazışmaları sonucu düzenlenen 15.06.2011 tarihli proforma fatura ile parçaların fiyatlarının tespitinin ardından tamir işleminin 15.06.2011 tarihinde üretici firmanın yetkilileri ile birlikte ortak çalışma sonucu başladığı ve 27.08.2011 tarihinde tamamlandığının, sözkonusu makinedeki arızanın 26.03.2011 tarihinde meydana geldiği kanaatine ulaşıldığı anlaşıldığı belirtilmiş ve; dosyada mübrez, ilgili Gümrük Müşavirliği tarafından düzenlenen 549389 sayılı ve 25.08.2011 tarihli faturada belirtilen, 23.08.2011 tarihli ve 11340300IM327780 no.lu gümrük beyannamesi ile Kargo Gümrük Müdürlüğü'nden alınan 5 kg. ağırlığındaki makine parçalarının, başvuru konusu makine kırılmasının tamiri ile ilgili olmadığı anlaşıldığı; zira, 15.06.2011 tarihli faturada tamirde kullanılacak yedek parçaların brüt ağırlığının 105 kg. olduğunun belirtildiği belirtilerek, 15.06.2011 tarihli proforma faturada belirtilen yedek parçaların ambalajıyla birlikte brüt ağırlığının 105 kg. olmasının mümkün ve uygun olduğu da ifade edilmiştir.

Başvuru sahibi vekilinin, başvuruya konu hasarın 26.03.2011 tarihinde meydana geldiği yönündeki bilirkişi görüşüne karşın, hasarın sözkonusu tarihte gerçekleşmesi halinde, müvekkili şirket tarafından, ilgili tarihte geçerli Y Sigorta A.Ş. tarafından düzenlenen poliçe uyarınca hasar talebinin, işbu poliçe kapsamında yapılabilmesi olanağının bulunduğu bahisle, bilirkişi raporunun hatalı olduğu; bilirkişi incelemesinin, makine üzerinde inceleme yapılmaksızın, dosyadaki belgeler uyarınca düzenlenmesi sebebiyle rapora itiraz ile mahallinde keşif icrası ile yeniden bilirkişi inceleme yapılması yönündeki itiraz ve talepleri doğrultusunda, keşfe yetkili kılınan bilirkişi tarafından başvuru sahibi şirketin işyerinde, makine üzerinde, şirket yetkililerinin de hazır bulunması ile inceleme yapılmıştır. Ek raporda; başvuru sahibi şirket yetkilileri tarafından inceleme sırasında, başvuru konusu makinenin, dava/başvuru dışı Y Sigorta A.Ş. tarafından 28.06.2010-28.06.2011 vade, x sayılı poliçe kapsamında sigortalanmış olduğuna dair poliçe fotokopisinin sunulduğu beyan edilmiştir. 22.10.2010 tarihli ek raporunda; kök raporda belirtilen ve dosyada bulunan, dava konusu makinenin tamirinde kullanılması gerekli parçalara ilişkin olarak dava dışı üretici firma tarafından düzenlenmiş 15.06.2011 tarihli proforma faturanın, başvuru sahibi şirket yetkililerine sorulmasına karşın, başvuru sahibi şirket yetkililerinden, böyle bir faturanın varlığından haberdar olmadıkları yanıtını aldığı belirtildikten sonra; firma yetkililerinden, başvuru konusu makine kırılmasında kullanılan 105 kg'lık yedek parçanın ithalat belgelerinin gösterilmesinin istenmesine karşılık, firma yetkililerinin, sözkonusu yedek parçaların resmî ithalat belgelerinin olmadığını belirttikleri hususu notuna yer verilmiştir. Ek bilirkişi raporunda; başvuru sahibi vekilinin itirazları ile ilgili olarak, başvuru sahibi vekilince Komisyon'a sunulan 13.09.2012 tarihli itiraz dilekçesi ile ekinde sunulan, başvuru sahibi şirketin 01.03.2011 ile 30.04.2011 tarihi arasındaki "dalga duvar" imalatlarına ilişkin bilgiler verildiği ve makinenin 26.03.2011 tarihinde arızalanması durumunda bu imalatları yapamayacağı beyanına karşılık; makinedeki arızanın optik dekode'ın ölçüm hatası yapması şeklinde başlaması nedeniyle makinenin ölçü hatası olsa dahi, imalat yapabileceğinin tespit edildiği; onarıma konu parçaların 15.06.2011 tarihli proforma fatura ile siparişinin verilmesi ve tamiratın da 21.08.2011 tarihinde başlaması karşısında, bu süre zarfında makinenin hatalı olsa dahi, imalat yaptığının anlaşıldığı ifade edilmiş; başvuru sahibi şirket yetkilileri

tarafından, bilirkişinin kök raporundaki teknik değerlendirmeler ile varılan kanaatin değişmesini gerektirecek herhangi bir açıklama veya belge sunulmadığından, kök rapordaki görüşünün devam ettiği ifade edilmiştir.

Gerekçeli Karar:

Yukarıdaki değerlendirmeler çerçevesinde;

Uyuşmazlık, hasarın gerçekleşme tarihini noktasında; sigorta vadesi kapsamında gerçekleşip gerçekleşmediği hususunda toplanmaktadır.

Bilirkişi tarafından mahallinde makine üzerinde keşif ve inceleme yapılarak, hasarın 26.03.2011 tarihinde meydana gelmesine karşın, tamiratın bu tarihte başlamadığı, bu tarihte meydana gelen arızanın dava dışı üretici firma ile yapılan gerekli sipariş yazışmaları sonucu düzenlenen 15.06.2011 tarihli proforma fatura ile parçaların fiyatlarının tespitinin ardından 15.06.2011 tarihinde üretici firmanın yetkilileri ile birlikte ortak çalışma sonucu başladığı ve 27.08.2011 tarihinde tamamlanmış olduğu yönündeki görüşü ve makinedeki arızanın, optik dekodere'in ölçüm hatası yapması şeklinde başlaması nedeniyle, makinenin ölçü hatası olsa dahi, imalat yapabileceği yönündeki tespiti ile başvuru sahibi vekilinin tüm itirazları karşılandığından, başvuru sahibi vekilinin sonraki itirazları haklı ve yerinde görülmemiş olduğundan, dosyanın tekemmül ettiği görüşü ile karar aşamasına geçilmiştir.

Bağımsız sigorta eksperleri ile yargılama kapsamında görevlendirilen teknik bilirkişinin raporlarındaki, başvuru konusu hasarın, sigorta vadesinden önce, 26.03.2011 tarihinde meydana gelmiş olduğu yönündeki ortak tespit, Hakem Heyetimizce de, dosya kapsamındaki açıklama ve belgeler uyarınca uygun görülmüştür.

Heyetimizce, 07.08.2012 tarihli oturum ara kararı ile başvuru sahibi firmadan, başvurusuna konu makine ile ilgili olarak üretici firmanın 22.08.2011 tarihli faturasında referans olarak belirtilen 26.03.2011 tarihli proforma faturaya konu malzeme isteğine ilişkin 10380 dd sayılı talebinin üretici firmaya iletilmesine ilişkin yazışmaları örneği ile üretici firmanın aynı tarihli faturasında belirtilen 15.06.2011 tarih ve DDT Nr. 281 DD referans sayılı yazışma örneğini sunmasının istenmiş olmasına karşın, başvuru sahibi şirket ve vekilince bu konuda istenen belgelerin sunulmamış bulunmasına ve keşif sırasında bilirkişinin, dava konusu makinenin tamirinde kullanılması gerekli parçalara ilişkin olarak dava dışı üretici firma tarafından düzenlenmiş 15.06.2011 tarihli proforma faturayı sormasına karşılık, başvuru sahibi şirket yetkililerince böyle bir faturanın varlığından haberdar olmadıkları şeklindeki yanıtları ile başvuru konusu makine kırılmasında kullanılan 105 kg'lık yedek parçanın ithalat belgelerinin gösterilmesinin istenmesine karşılık, firma yetkililerinin, sözkonusu yedek parçaların resmî ithalat belgelerinin olmadığına ilişkin beyanları dikkate alındığında; başvuru konusu hasarın, dosya kapsamındaki dava dışı üretici firmanın 26.03.2011 tarihli proforma faturasındaki kayıtlar ile 15.06.2011 tarihli proforma faturasının birinci sayfasında talep edilen 984,20 Euro bedelindeki E09094717 kodlu , "Optical Line KD100/450-LD 5V Tacca Di Zero" tanımlı parçaların aynı parça olduğu yönündeki bilirkişi değerlendirmesi ile bilirkişinin ve sigorta eksperinin, hasarın 26.03.2011 tarihinde meydana gelmiş olduğu yönündeki tespitlerinin

kabulü gerekmiş; hasarın, sigorta 26.03.2011 tarihinde meydana gelen hasarın, sigorta vadesi dışında kalması sebebiyle, başvurunun reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Sonuç

1. Başvuru sahibinin talebinin reddine,
2. Başvuru sahibince ödenen 100,00 TL. başvuru harcının ve yapılan 900,00 TL. masrafın üzerinde bırakılmasına,
3. Sigorta kuruluşu kendisini vekille temsil ettirdiğinden AAÜT Md.12/2 gereğince hesaplanan 5.536,65 TL.nin 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30.maddesine 6327 sayılı kanun ile eklenen 17.madde gereğince 1/5'inin alınması sonucu bulunan 1.107,33 TL. vekalet ücretinin başvuru sahibinden alınarak sigorta kuruluşuna ödenmesine ,

5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30. maddesinin 12. fıkrası gereğince Temyiz yolu saklı olmak üzere karar verilmiştir. 14.11.2012

21.11.2012 tarih ve K-2012/ 1300 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuran vekili tarafından, komisyona yapılan 10.09.2012 tarihli uyuşmazlık talebi ile X Sigorta A.Ş. nezdinde mağaza paket sigorta poliçesi kapsamında sigortalı bulunan müvekkiline ait bijuteri olarak faaliyet gösteren işyerinin bulunduğu AVM’de 15.01.2012 tarihinde meydana gelen yangın neticesinde, sigortalı işyerinde hasar oluştuğu, oluşan hasarın ilk etapta belirlenen 2.000,00-TL’lik kısmının ödendiği, ancak bilahare AVM deki hasar onarım ve güçlendirme çalışmaları sırasında da hasarlar meydana geldiği, ödenen bedelin mahsubu ile eksper tarafından tespit edilen 22.055,00-TL ek zararın tazmini talep edilmesine karşın sigorta şirketi tarafından ödenmediğinden bahisle, 22.055,00-TL nin, zarar tarihinden itibaren avans faizi ile birlikte tahsili, tahkim giderleri ve avukatlık ücretinin sigortacıya yükletilmesi talep olunmuştur.

Değerlendirme

Esas yönünden dosya kapsamında yapılan incelemede;

Husumete mesnet, 09.09.2011/2012 vadeli Mağaza Paket Sigorta Poliçesinin, 15.01.2012 riziko tarihini kapsadığı ve riziko tarihi itibarıyla geçerli sigorta poliçesinin mevcut olduğu görülmüştür.

Tarafların İddia ve Savunmaları Kapsamında Uyuşmazlık Noktalarının Tespiti:

Taraflar arasında yangın rizikosunun varlığı, hasar olgusu, sigortalı işyerinde onarım çalışmalarının devam ettiği devrede zarar artışı meydana geldiği ve zarar miktarı konusunda uyuşmazlık bulunmadığı, uyuşmazlığın talep edilen tazminata ilişkin hasarın mahiyeti itibarıyla, dahili su klozu kapsamında değerlendirilmesi ve hasarın bu klozun teminat kapsamı dışında kaldığına ilişkin sigortacı kanaatinden dolayı tazminat talebinin reddedilmesinden ibaret olduğu anlaşılmaktadır.

Buna göre başvuran talebine konu hasarın yangın ve ek teminatlara ilişkin yasal düzenlemeler kloz ve genel şart düzenlemelerine göre teminat kapsamı, hasarın hangi teminatın kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, illiyet bağı, koruma önlemleri, bakımından değerlendirme yapılması gerekmiştir.

Taraflarca dosyaya sunulan Kocaeli Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığı Önleme ve Eğitim Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanan 17.01.2012 tarihli “Tespit Tutanağı” ile sigortalı işyerinde yangından dolayı çıkan is, duman ve sudan etkilenme nedeniyle zarar oluştuğu tespit edilmiştir.

Başvuranın talebi, sigortalı işyerinde bulunan demirbaş eşya ve dekorasyonda meydana gelen hasarlara ilişkindir. 09.05.2012 tarihli Ekspertiz Raporunda, dekorasyon hasarı ile ilgili, asma tavan ve alçıpan duvarın yenilenmesi gereği ile ilgili çalışma yapıldığı, bu kısım ile ilgili, asma tavanların su aldığı, kısmen döküldüğü, tamamının birleşim profilleri civarından çöktüğü, alçıpan duvarın, alt taraftan su aldığı ve dağıldığı tespit edilmiştir.

Demirbaş hasarıyla ilgili olarak ise, elektrik aydınlatma ünitelerinin su aldığı, kısmen tavan ile birlikte düştüğü, kırıldığı, duvara monteli teşhir dolapları, kasa bankosu ve tabelanın su alıp şiştiği, kepenk motorunun arıza yaptığı belirlenmiştir.

Eksper raporu ile, bu hasarların yangından sonraki devrede çatının yanmış olması sebebiyle koruma bulunmaması nedeniyle mevsim şartlarına göre yağın yağmur ve kar sularının alt kata sirayeti ile meydana geldiği mütalaa edilmiş ise de, hasarların mahiyeti itibariyle yangın sırasında sıkılan sulardan kaynaklı ıslanmanın zaman içinde ahşap kaynaklı ürünlerde şişme oluşturması, yine yangın sonrası yapılan temizleme ve yıkım faaliyetleri sırasında alçı tavan ve burada bulunan elektrik aydınlatmalarında dökülme, çökme kırılma, düşme şeklinde hasara sebebiyet vermesinin imkan dahilinde bulunduğu hususu göz ardı edilmiştir.

Yangın meydana gelen AVM işleticisi tarafından verilen yazılı beyanda, yangın söndürme çalışmaları sırasında zemin ve 1. katta bulunan işyerlerinin yoğun duman, is ve tazyikli sudan ciddi hasar gördüğü açıklanmış, eksper raporunda da esas alınan mevsimsel şartlar nedeniyle 1. kat ve zemin katlarda yağış kaynaklı sulardan ciddi anlamda zarar olduğu da açıklanmıştır. Yine bu beyanda, yetkili mercilerce yapılan incelemeler, nedeniyle yaklaşık 1 ay hiçbir müdahale yapılamadığı, sonrasında enkaz kaldırma, onarım projelerinin hazırlanması ve çatı yapımının 4-5 aylık süreç aldığı vurgulanmıştır.

Bu bakımdan, başvuranın talebine konu zararın yangın olayı ile illiyetinin kesilmemiş olduğu görülmektedir.

Oluşan hasarların yangın sırasında sıkılan sulardan kaynaklı olma ihtimali tamamen dışlanmayacağı gibi, yanan çatının hemen yerine konulamaması sebebiyle mevsimsel yağışlar nedeniyle işyerlerine sirayeti ile oluşması muhtemel su hasarının da yangından bağımsız olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

Bu nedenle ıslanma kaynaklı hasarların yangın hiç olmamış, çatı yanmamış gibi, kullanımda bulunan bir bina söz konusu imiş gibi, dahili su klozu kapsamında değerlendirmeye alınması yerinde görülmemiştir. Bilakis yangın sonucu olarak oluşan zararlardan kabul edilmesi gerektiği benimsenmiştir.

Alçı tavan ve aydınlatma ünitelerinde oluşan çökme, düşme, kırılma dökülme kaynaklı hasarların da yangın sonucu sigortalı işyerinin içinde bulunduğu binanın tamamında, enkazın temizlenmesi aşamasında yapılan çalışmaların sigortalı işyerine sirayeti ile meydana geldiği anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla, bu hasarların da yangın olayının sonucundan bağımsız olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

Kısaca talebe konu ekspertizde tespit edilmiş bulunan hasarlar ile yangın olayı arasında neden sonuç ilişkisi bulunduğundan, bu zararların yangın sonucu oluşan zararlar kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Riziko tarihinde geçerli, TTK'nun emredici mahiyetteki 1304. maddesi gereğince “ *sigortacı, sigorta edilen mallara yangın sebebiyle arız olan bütün hasarları ödemekle mükelleftir.*”

Açıklanan sebeple, başvuranın talebine konu hasarların yangın sigortası teminatı kapsamında tazmin edilmesi gerektiği kabul edilmiştir.

İşin Durmasına Yönelik Teminat Bakımından:

Başvuranın iş durmasına yönelik talebi ile ilgili poliçede bir teminat bulunduğu, bu kısma ilişkin teminat kapsamının, yangın sonucu işyerindeki ticari faaliyetin 3 günden fazla süre durması halinde hasar bedelinin %10'unun, hiçbir surette 50.000-TL'yi aşmayacak şekilde ilave tazminat olarak ödeneceğinin kararlaştırıldığı görülmektedir.

Sigortalı işyerinin bulunduğu AVM de meydana gelen yangın sonucu oluşan hasarın ticari faaliyeti belirlenen 3 günlük sürenin çok üstünde bir süre aksattığı ekspertiz raporu, AVM işletmecisi firma yazısı, yangın raporu, tespit tutanakları ile sabit olmakla, bu teminat kapsamına göre de sigortacının sorumluluğu bulunduğunu kabul etmek gerekmiştir.

Sigortalının Sorumluluğu Bakımından: Yangın sonrasında yetkili merciler tarafından yapılan tespit çalışmaları, sonrasında yapılan enkaz kaldırma çalışmaları sürecinde AVM de bulunan işyerlerinin bireysel olarak önlem alma imkanı bulunmadığından, sigortalıya zararın artmasını önleme bakımından koruma tedbirleri alması gerektiği yönünde bir kusur izafe edilemeyeceği de açıktır.

Hasar Değerlendirmesi:

Başvuranın talebi, sigortacı tarafından yaptırılan ekspertiz raporu ile tespit edilmiş zarar kalemlerinin tazminine yöneliktir.

Başvuran tarafça eklenen talep detaylarına dair tabloya istinaden, talep konusu zararlar ve teminatlar aşağıdaki gibidir:

Demirbaş hasarı	21.050,00 TL (poliçe teminatı 25.000,00 TL)
Dekorasyon hasarı	+ <u>1.000,00 TL</u> (poliçe teminatı 1.000,00 TL)

Hasar toplamı	22.050,00 TL
Önceden ödenen	+ <u>2.000,00 TL</u>
Toplam zarara	20.050,00 TL
İş durması zararı	- <u>2.005,00 TL</u>
Dava konusu talep	22.055,00 TL

Başvuran vekili tarafından, hesaplanan hasar ve zarar miktarına uygun olarak 22.055,00-TL'nin tazminin talep edildiği anlaşılmaktadır.

09.05.2012 tarihli Ekspertiz Raporunda ise,
dekorasyon hasarı için poliçe teminatı olan 1.000,00-TL,
demirbaş hasarı için 20.150,00-TL olmak üzere
Toplam 21.150,00-TL hasar ve
İş durması için hasarın %10 u olan 2.115,00-TL olmak üzere
23.265,00-TL tespit edildiği görülmektedir.

Başvuran vekili tarafından, ekspertiz raporu ile tespit edilmiş bulunan 22.055,00-TL zararın tazmini talep edilmesine göre, ekspertiz raporundaki belirlemeler ile talep edilen hasar arasında uygunluk bulunmaktadır.

Önceden ödenen 2.000,00-TL bedel başvuran tarafından tenzil edilerek talepte bulunulmuştur.

Ancak bu bedel zaten demirbaş hasarı hesaplamasında eksper tarafından hasar hesaplamasında tenzil edilmiştir. Bu nedenle başvuran tarafından mükerrer bir tenzil yapılmıştır. Üstelik konu ödeme yangın sonrası temizlik ve boya işleri ile ilgili daha çok dekorasyon hasarına konu olabilecek bir ödeme iken demirbaş hasarından tenzil yapılmıştır.

Bu nedenle, başvuranın 1.000,00-TL limite sınırlı olarak dekorasyon hasarı, demirbaş hasarı ile ilgili 22.150,00-TL olmak üzere toplam 23.150,00-TL hasar bedeli ile 2.315,00-TL iş durması zararı talep edebileceği belirlenmiş olmasına karşın, taleple bağlı kalınarak 22.055,00-TL'nin ödenmesi gerektiğine karar verilmiştir.

Faiz Talebi Yönünden

Başvuran vekili tarafından tazminat bedeline olay tarihinden itibaren avans faizi talep edilmiş olup, sigorta şirketince hasarın tespit edilmiş olmasına karşın ödeme yapılmadığı ve bu nedenle temerrüt durumunun mevcut olduğu belirlenmiştir.

TTK' nun 1299/1 maddesi hükmü uyarınca mal sigortalarında sigorta bedelini ödeme borcu, rizikonun gerçekleştiğini sigortacıya ihbar borcunun aynı yasanın 1292. maddesine göre doğduğu tarihte muaccel olur ve Borçlar Kanunu'nun 101/2. maddesi uyarınca ihbar olunan günün bitimi ile sigortacı temerrüde düşer.

Ancak sigortacının temerrüdü özel bir şartla diğer bir söylem ile sigorta sözleşmesi ile düzenlenmiş ise bu takdirde sigortacının temerrüdü özel şartın tatbiki ile (*Yangın Sigorta Poliçesinin B.3 ve B.8/1 maddeleri uyarınca*) belirlenmelidir.

Yangın Sigorta Poliçesi Genel Şartlarının B.3 maddesinde ;

“Sigortacı hasar miktarına ilişkin belgelerin kendisine verilmesinden itibaren 1 ay içerisinde gerekli incelemelerini tamamlayıp hasar ve tazminat miktarını tespit edip sigortalıya bildirmek zorundadır” hükmü bulunmaktadır.

Yine Yangın Sigorta Poliçesi Genel Şartlarının B.8.1.Maddesinde ;

“Sigortacı kesinleşmiş olan tazminat miktarını en geç 1 ay içinde sigortalıya ödemek zorundadır.” hükmü bulunmaktadır.

Sigorta şirketince tayin edilen bağımsız sigorta eksperince raporun 09.05.2012 tarihinde düzenlendiği bu bağlamda da temerrüt tarihinin 09.05.2012 + 30 gün = **09.06.2012** olabileceği,

Tazminata konu talep miktarı	: 22.055.- TL
Eksper rapor tarihi	: 09.05.2012
Temerrüt tarihi	: 09.05.2012+1 ay = 09.06.2012
Faiz türü	: Avans

Sigorta şirketinin, Yangın Sigortası Genel Şartları'nın B.3 ve B.8/1. Maddesi gereğince 09.06.2012 tarihinde temerrüde düşeceği bu anlamda da başvuran tarafın sigorta şirketinden temerrüt tarihi olan 09.06.2012 tarihinden itibaren değişen oranlarda avans direnim faizi talep edebileceği, hükmüne varılmaktadır.

Gerekçeli Karar

Yapılan değerlendirmenin ışığında;

İhtilafa uygulanacak başvuru sahibine hasar tazminatı talep hakkı veren TTK Sigorta Hukuku düzenlemelerine uygun şekilde karşılıklı hak ve yükümlülükleri gösteren geçerli bir sigorta poliçesi mevcut olup, riziko da sigorta teminat devresi içerisinde meydana gelmiştir.

Başvuranın, zarar gören sigortalı riziko mahallinin sahibi ve işleteni olması sebebiyle, TTK'nun 1269. Maddesine göre sigorta ettirme menfaati ve sigortadan doğan zararı talep hakkı bakımından aktif husumet sıfatına sahip bulunduğu,

Sigorta şirketinin de husumete mesnet sigorta poliçesinin, rizikoyu üstlenen tarafı olarak TTK'nun 1281/1 maddesi gereğince pasif husumet sıfatının mevcut olduğu benimsenmiştir.

Dosya içeriği açıklanan belirlemeler kapsamında, başvuranın işyerinde meydana gelen hasarın yangın neticesine bağlı olarak meydana gelen zarar kapsamında olduğu, zarara yol açan durum ile yangın olayı arasında illiyet bağının kopmamış olduğu, neden ve sonuç ilişkisi bulunduğu değerlendirilmiş ve TTK'nun 1304. maddesi kapsamında, yangın sigortası teminatından ödenmesi gereken bir zarar olduğuna karar vermek gerekmiştir.

Başvuran talep detayı ve ekspertiz raporunda yer alan tespitlere göre, başvuran talebi ile bağlı kalınarak 22.055,00-TL tazminatın sigortacı tarafından 09.06.2012 temerrüt tarihinden itibaren işleyen avans faizi ile ödenmesi gerektiğine karar verilmiştir.

Sonuç

Açıklanan gerekçeler doğrultusunda,

- 1- Başvuran I.E.'nin 22.055,00-TL'den ibaret tazmin talebinin kabulü ile X Sigorta A.Ş. tarafından başvurana ödenmesine,
- 2- Hükmolunan alacak miktarı 22.055,00-TL'ye 09.06.2012 temerrüt tarihinden itibaren değişen oranlara göre avans faizi yürütülmesine ve hesaplanacak faiz miktarının X Sigorta A.Ş. tarafından başvuru sahibi I.A.'ya ödenmesine,
- 3- Kabule bağlı olarak, başvuran tarafından yapılan 250,00-TL başvuru ücretinden ibaret masrafın X Sigorta A.Ş. tarafından başvuru sahibi I.E.'ye ödenmesine,
- 4- Başvuran kendini vekille temsil ettirmiş olduğundan karar tarihinde yürürlükte bulunan 21.12.2011 tarihli avukatlık asgari ücret tarifesi uyarınca hesaplanan 2.646,60-TL avukatlık ücretinin 5684. sayılı yasanın 30. Maddesinin 17. Fıkrası gereğince 1/5'i olan 529,32-TL'nin X Sigorta A.Ş. tarafından başvurana ödenmesine,

5684 sayılı Kanununun 30. maddesinin 12. fıkrası gereğince miktar yönünden 21.11.2012 tarihinde kesin olarak oybirliği ile karar verilmiştir.

10.10.2012 tarih ve K-2012/1141 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

X Danışmanlık Hizmetleri A.Ş.'yi temsilen başvuruda bulunan D.W tarafından Sigorta Tahkim Komisyonu'na yapılan yazılı başvuruda; İSKİ tarafından taşınmazın bulunduğu sokaktaki tıkanmış olduğu ifade edilen pis su giderinin açılması amacıyla basınçlı su ile gidere yapılan müdahale ve buna bağlı işlemin sonucunda kanalizasyon suyunun, aleyhine başvuruda bulunulan Y Sigorta A.Ş. tarafından Bizim Konut Sigorta Poliçesi kapsamında teminat altına alınan konuta ait, mutfaktan bir yol bularak konutun içine dolduğunu ve sigortalı konuta zarar verdiğini, fakat sigorta şirketi tarafından zararlarının karşılanmadığını, bu nedenle meydana gelen hasar nedeniyle ortaya çıkan 9.524,75 USD tutarındaki tazminat bedelinin, aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinden tahsili talep edilmektedir.

Değerlendirme

Başvuru sahibi, başvuru dilekçesi ile konutunun zemin katını 09.05.2012 tarihinde su bastığını, bu nedenle İSKİ'ye müracaat edildiğini, İSKİ'nin aynı sokakta bulunan A Lokantası'nın tıkanan borusunu açmak amacıyla fazla su kullanması sonucu, kanalizasyon suyunun evin zemininden çıkarak zarara neden olduğunu ifade etmektedir.

Dosya muhteviyatında başvuru sahibi tarafından 02.07.2012 tarihinde Beykoz Noterliği aracılığıyla A Lokantası'na keşide edilen ihtarname içeriğinden, sigortalı konutta meydana geldiği iddia edilen "su basmasından" A Lokantasının atık su hattının bağlı olduğu kanalizasyon muayene bacasında, yoğun yağlı atıklar nedeniyle tıkanıklık meydana geldiğinin tespit edildiğini, A Lokantası'nın gerekli bakım, onarım ve temizlik çalışmalarını yapmaması, uygun bir filtreleme sistemi kullanmaması gerekçesiyle A Lokantasının da sorumlu tutulduğu anlaşılmaktadır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 27.06.2012 tarihli ve yine 05.06.2012 tarihli cevabi yazıları, dosya içerisinde yer almaktadır. Bu belgelerden A Lokantası'nın atık su hattının bağlı olduğu kanalizasyon muayene bacasında yoğun yağlı atıklar nedeniyle tıkanıklık meydana geldiğinin tespit edildiği ve bu tıkanıklığın açılarak sorunun giderildiği ifade edilmiştir. Ayrıca, sokaktaki kanalizasyon sisteminde temizlik ve görüntüleme çalışmaları yapıldıktan sonra, eski hattın iptal edilerek, yeni kanala deplasesi yapılacağı ve A Lokantası'nın yağ tutucu haznesinin temizliğinin yapıldığının tespit edildiğini, eski hatta bağlı olan atık su parsel bağlantısının da yeni kanala imalatı yapılmak üzere programa dâhil edildiği beyan edilmiştir.

Sigorta şirketi vekilinin 26.07.2012 tarihli dilekçesinde eksper tarafından oluşturulan rapor içeriğinde hasarın; *"... meydana gelen şiddetli yağışlara bağlı olarak rizikonun bulunduğu binanın arka sokağından geçen kanalizasyon hattında tıkanma olduğu, İSKİ'nin tıkanıklığı açmak için fazlaca su kullandığı, bu nedenle de suyun bina temelinden taşması sonucu rizikonun oluştuğu ve maddi zarara neden olduğu"* şeklinde tanımlandığını, bu nedenle

tazminat talebinin Sigorta Poliçesi Genel ve Özel Şartları ve poliçe üzerine derç edilen klozlar doğrultusunda poliçe teminatı dışında kaldığını belirtmiştir.

Bu nedenle, dosya kapsamında yer alan ve 10.07.2011-10.07.2012 vadeli Bizim Konut Sigorta Poliçesi incelenmiş olup, poliçenin Yangın teminatı ile Seylap-Dahili Su Klozu başlığı altında Dahili Su teminatının (*Yangın Sigortası Genel Şartları A.3.2.5 kapsamında ek sözleşme ile bu riziko türüne ilişkin sigorta teminatının*) sağlandığı görülmüştür. Bu kapsamda, meydana geldiği taraflar arasında tartışmasız olan rizikonun, poliçe teminatında, özelinde Dahili Su Klozu teminatı dahilinde olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

Gerekeçeli Karar

Hakem Heyetimiz, taraf beyanlarını da dikkate alarak, konutun bulunduğu mahalledeki kanalizasyondaki tıkanıklığın açılması amacıyla dışarıdan yapılan müdahale sırasında kullanılan suyun, sigortalı konutun (mutfağındaki) atık su giderinden kanalizasyon suyu ile birlikte çıkması sonucu meydana geldiği kanaatine varmıştır. Bilindiği üzere, Sigorta Şirketi, Yangın Sigortası Genel Şartları'na ek Dahili Su Klozu'nun Teminata ilave edilmiş olan 5. Bendine göre, yağışlar nedeniyle meydana gelmediği takdirde, kanalizasyon ve fosseptik çukurlarından geri tepen pis suların doğrudan sebep olacağı zararları teminat içerisinde almıştır.

Her ne kadar sigorta şirketinin bu yönde bir beyanı olmasa da, rizikonun doğmasında bina malikinin sorumluluğunun bulunup bulunmadığı da kısaca değerlendirilmelidir. Hem başvuru sahibi, hem de sigorta şirketinin dosyaya sunmuş olduğu bilgi ve belgelerden anlaşıldığı üzere, başvuru sahibinin sorumluluğunu doğuran herhangi bir olay ve ihmal Hakem Heyetimiz tarafından tespit edilememiş olup, her iki tarafta zararın doğmasına A Lokantası'nın ve paralelinde İSKİ tarafından yapılan çalışmaların sebep olduğu yönünde benzer ifadeler kullanmıştır.

Kanalizasyondaki mevcut tıkanıklığın açılması amacıyla yapılan müdahale nedeniyle geri tepen pis suların zarara neden olması karşısında, söz konusu tazminat talebinin Dahili Su Klozu teminatı çerçevesinde giderilmesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Sigorta şirketi, rizikoyu üstelenerek, (poliçe incelendiğinde) primini tahsil ettiği bir riskin başka bir kişinin/firmanın kusurlu eylemi ile meydana geldiğini iddia ederek, tazminat talebini reddedemez. Söz konusu riskin doğal yoldan meydana gelmesi, 3. kişinin veya idarenin eylemi nedeniyle gerçekleşmiş olması, sigortalı üzerinde doğan riskin türünü ve niteliğini değiştirmez. Zira, sigortalı üzerinde doğan çoğu risk; 3. bir kişinin kusurlu eylemi ile doğmakta olup, somut riziko da Dahili Su Klozu'nun 5. Bendinde tanımlanmış riske bağlı olarak gerçekleşmiştir. Bu nedenle, Sigorta Şirketi'nin, bu zararın binaya bağlı olarak meydana gelmeyen bir zarar olması nedeniyle teminat dışında olduğuna yönelik iddiası, rizikoyu teminat dışına çıkarmamakta, ayrıca bu beyana bağlı olarak hasar talebinin reddedilmesi de Medeni Kanun'un 2. maddesine ve Sigortacılık Kanunu'nun 32. maddesinde tanımlanan iyiniyet hükümlerine aykırılık oluşturmaktadır.

Bunun yanı sıra eksper raporunda da belirtildiği üzere hasar sigortalı konut zemininden pis suyun çıkması olarak belirtilmiş olup, bu durum esasen Dahili Su Klozu teminatı 1. Bentte yer alan tanımda belirtildiği gibi pis suların sigorta konusu bina içinde taşmaya bağlı olarak meydana getirdiği zarar kapsamında da değerlendirilmektedir. Bu bent kapsamında da hasar teminat içerisinde bulunmakta olup, zararın karşılanması Sigortacının sorumluluğundadır.

Poliçenin 2. sayfasında ve ekspertiz raporunda, *“her bir sel ve su baskını hasarında, bina ve eşya için ayrı ayrı, sigorta bedelleri üzerinden %2 tenzili muafiyet uygulanır. Her bir hasarda uygulanacak azami toplam muafiyet 1.500 EURO ile sınırlıdır”* ifadesi yer almaktadır. Oysaki, gerçekleşen riziko Yangın Sigortası Genel Şartları'na bağlı Sel ve Su Klozu kapsamında değil, Dahili Su Klozu kapsamında gerçekleşmiştir. Bu nedenle poliçede bu kaleme ilişkin herhangi bir muafiyet miktarı yer almadığı için zarar kalemine muafiyet uygulanamamaktadır. Zaten, Ekspertiz raporunun “GENEL/İCMAL TABLOSU” başlığı altında toplam zararın 9.524,75 USD olduğu belirlenerek, muafiyet düşülmemiştir. Bir başka açıdan, muafiyet ile ilgili olarak hatalı değerlendirme yapılmış olmakla birlikte, doğru sonuca varılmıştır.

Söz konusu hasar miktarı dosyadaki mevcut bilgilerle karşılaştırılmış, başvuru sahibinin talebi ve sigorta şirketinin beyanlarıyla birlikte değerlendirmeye alınmıştır. Sigorta şirketinin yapmış olduğu savunmada hasar miktarının fahiş olduğu yönünde bir savunma bulunmamaktadır. Bu nedenle, bu bedelin taraflar arasında ihtilafsız olduğu kanaatine varılmış, bununla birlikte Heyetimiz tarafından hasar kalemleri incelenmiş ve zarar hesabının kadri marufunda olduğu sonucuna da varılmıştır.

Ekspertiz raporuna göre sovtaja tabi eşya bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle zarar kaleminden sovtaj düşülmesine gerek görülmemiştir.

Başvuru sahibi tarafından faiz talep edilmediği için, Sigorta Şirketinin temerrüde düştüğü tarihin belirlenmesine olanak bulunmayıp, dosya kapsamında gerek de görülmemiştir.

Sonuç

Dosya içeriğine ve oluşa göre, rizikonun poliçe teminatı kapsamında gerçekleştiğinin kabulüyle;

1-9.524,75 USD tazminat talebinin tamamının kabulüyle, bu bedelin Sigorta Şirketi Y Sigorta A.Ş.'den alınarak, başvuru sahibi X Yönetim Dan. Hiz. A.Ş.'ye ÖDENMESİNE,

2- Başvuru harcı ve masrafı toplamı 252,85-TL'nin kabul ve ret oranına göre, 252,85-TL'nin aleyhine başvuru yapılan Y Sigorta A.Ş.'den alınarak, başvuru sahibi X Dan. Hiz. A.Ş.'ye ÖDENMESİNE,

3-Başvuru sahibinin kendisini vekille temsil ettirmemiş olması nedeniyle vekâlet ücreti takdir edilmesine YER OLMADIĞINA,

4-Başvurunun tam kabulüyle sonuçlanmış olması nedeniyle, aleyhine başvuru yapılan Y Sigorta A.Ş. vekili açısından vekâlet ücretine hükmedilmesine YER OLMADIĞINA,

5-İşbu Hakem Kararı'nın 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 436. Maddesinin 3. bendi doğrultusunda taraflara Sigorta Tahkim Komisyonu aracılığıyla TEBLİĞE ÇIKARTILMASINA,

Dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda oy birliği ile karar verilmiştir. Tahkim yeri İstanbul olan ve 10.10.2012 tarihinde verilen işbu karar taraflara bildirilmesinden itibaren Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 439. maddesinde açıklanan hallerin mevcudiyeti halinde bir ay içerisinde iptal davasına konu edilebilir.

13.11.2012 tarih ve K-2012/1277 sayılı Hakem Kararı.

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahiplerinin Sigorta Tahkim Komisyonuna yaptığı başvuruda; müteveffa N.Y. ile X Sigorta Şirketi arasında “27 – 70 Yaş Kredili Hayat Sigorta Poliçesi” ile akdedilen kredi hayat sigortasında teminat altına alınan vefat riski kapsamında, N.Y.’nin 30.01.2012 tarihinde vefat etmesi sonucunda mirasçıları olarak poliçenin teminat tutarı olan 6.040.00 TL talep edilmektedir.

4.1. Değerlendirme

Uyuşmazlık müteveffa ile sigorta şirketi arasında yapılan kredi hayat sigortasına ilişkindir. N.Y.’nin 30.01.2012 tarihinde vefat etmesi üzerine, mirasçıları eşi Ş.Y, çocukları O.Y. ve B.Ö tarafından sigorta bedelinin ödenmesi talebi, sigortacı tarafından sözleşmesinin kuruluşu esnasındaki beyan yükümlülüğü kasten ihlal edildiği gerekçesi ile reddedilmiştir.

N.Y ile sigorta şirketi arasında birisi 01.07.2010 – 01.07.2011 diğeri 01.07.2011 – 01.07.2012 tarihli iki poliçe yapılmıştır. Bunlardan “x” seri no’lu poliçe tarih itibarıyla N.Y’nin ölüm tarihinden önce sonlandığından uyuşmazlık konusunun dışındadır.

Uyuşmazlık konusu 01.07.2011 – 01.07.2012 tarihli poliçede ise sigortacı şirket, sigorta ettiren ve sigortalı olarak müteveffa N.Y., lehtar ise A bankasının Ayvalık Şubesi gösterilmiş, vefat ve kaza ile maluliyet riskleri temin edilmiştir. Uyuşmazlık vefat riskine ilişkin olduğundan uyuşmazlığın çözümünde Hayat Sigortası Genel Şartları esas alınacaktır.

Kredi alacağına binaen lehtar olarak gösterildiği anlaşılan A Ayvalık Şubesi’nin kredi alacağının kapatıldığı, Şube’nin 29.06.2012 tarihli yazısı ile sabittir. Kredi veren alacaklının, kredi alacağı ödenmesine rağmen, lehtar olarak tayin edildiği için bir de sigorta bedelini talep etmesi doktrinde tartışılmış ve haklı olarak hakkaniyete aykırı olarak değerlendirilmiştir. Ancak kredi borcunun ödenmesi ile sigorta sözleşmesinin akıbeti de ayrı bir tartışma konusu olmuştur. Bu konuda doktrinde farklı görüşler ileri sürülmüştür. Örneğin Yongalık sigorta sözleşmesinin de sona ermesi görüşündedir (bkz. Yongalık, Aynur: Hukuki Açından Kredi Hayat Sigortası, Ankara 2002, s. 123 vd). Biz ise sözleşmenin korunması ilkesi ve ölüme karşı yapılan sigorta sözleşmelerinde primleri ödeyen sigorta ettirenin iradesinin, yapılan sigorta sözleşmesinden mirasçılarının faydalanmasını isteyeceği yönünde olacağı inancıyla sigorta sözleşmesinin ayakta tutulması gerektiği düşüncesindeyiz.

Öte yandan Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun’un 39. maddesine göre; 6762 sayılı Kanun yürürlükte iken yapılmış ve hüküm ifade etmeye başlamış sigorta sözleşmelerine aslen Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl süreyle daha 6762 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak ancak, bu bir yıllık süre içinde sigorta ettireni, sigortalıyı ve lehtarını koruyan hükümler bakımından, Türk Ticaret Kanunu hükümleri geçerli olacaktır. Nitekim Türk Ticaret Kanunu’nun 1494. maddesinin 2. fıkrasına göre; “ölüm rizikosuna karşı yapılan sigortalarda lehtar belirtilmemişse, sözleşmenin sigorta ettirenin mirasçıları lehine yapıldığı kabul edilmelidir. Bu nedenle N.Y’nin yasal

mirasçılarının lehtar sıfatı ile sigorta bedelini talep edebilecekleri kanaatine varılmıştır. Öte yandan davalı Sigorta Şirketi de mirasçılar tarafından yapılan başvuruya sıfat yönünden itiraz etmemiş, ret kararlarını beyan yükümlülüğünün ihlaline dayandırmışlardır.

Yukarıda da ifade edildiği gibi Sigorta Şirketi'nin iddiası sözleşmenin kuruluşu esnasındaki ihbar yükümlülüğünün kasıtlı ihlalidir. Hayat Sigortası Genel Şartları'nın C.2. maddesinin 2.2. fıkrasına göre; “gerek sigorta ettiren gerekse sigortalı ve temsilci, sigorta sözleşmesinin yapılması sırasında kendisince bilinen ve sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek bütün halleri bildirmekle yükümlüdür. ... Beyan yükümlülüğünün kasıtlı ihlalinde sigortacı riziko gerçekleşmiş olsa bile sözleşmeden cayabilir ve prime hak kazanır.”

Gerçekten de müteveffa, poliçenin tanziminden çok önce (15 yıl) ensefalit geçirmesine ve takip eden yıllar içinde bu defa antipsikotik tedavisi almaya başlamış olmasına rağmen, dosyada yer alan “yıllık kredi hayat başvuru formu”nda sağlık beyanı kısmında tedavi, tetkik, doktor takibi veya ilaç kullanımı gerektiren sağlık sorununun olup olmadığı ile ilgili soruya “hayır” cevabını verdiği gibi, ruh ve sinir hastalıkları ile ilgili bir şikayetin olup olmadığı, bu nedenle hastanede yatıp yatmadığı veya tedavi görüp görmediği sorusuna da “hayır” cevabını vermiştir. Beyan formu N.Y. tarafından hem sigorta ettiren hem sigortalı (adayı) sıfatı ile de imzalanmıştır.

Bu noktada ihbar yükümlülüğünün ihlal edilmiş sayılması için riskin, bildirilmeyen husustan gelmesinin yani bildirilmeyen husus ile riskin meydana gelmesi arasında bir illiyet bağının varlığının aranmasının gerekli olup olmadığı üzerinde durulmalıdır.

Bilindiği gibi sigorta sözleşmesinin yapıldığı sırada yürürlükte olan 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda hayat sigortalarında sözleşmenin kuruluşundaki ihbar yükümlülüğü ile ilgili özel bir hükmün olmaması ve -mal sigortaları ile ilgili hükümler arasında yer almasına rağmen- kara sigortaları açısından genel nitelikli bir hüküm olduğu gerekçesiyle 1290. maddenin hayat sigortalarındaki kuruluş esnasındaki ihbar yükümlülüğüne de uygulanması gerektiği hususu Yargıtay'ın günümüze kadar gelmiş ve doktrin tarafından da kabul edilen yerleşmiş içtihatlarındandır.

1290. maddede kanun koyucu ihbar yükümlülüğünün ihlali için illiyet bağının varlığını aramamasına karşılık, iki farklı görüş ortaya çıkmıştır: Bu görüşlerden ilki ihbar yükümlülüğünün ihlali için illiyet bağının varlığını gerekli ve / veya hakkaniyete uygun görmektedir (bkz. Öztan, Fırat: Sigorta Akdinin İnikadında İhbar Mükellefiyeti, Ankara 1965, s. 107; Kayıhan, Şaban: Sigorta Sözleşmelerinde Prim Ödeme Borcu, Ankara 2004, s. 76). Sigorta akdinden doğan uyuşmazlıklara bakmakla görevli Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin de yerleşmiş içtihadı bu yöndedir. Daire rizikoyu meydana getiren nedenle yanlış, eksik beyan arasında illiyet bağının varlığını aramaktadır (bkz. Ulaş, Işıl: Uygulamalı Can Sigortası Hukuku, Ankara 2002, s. 98; örnek kararlar için bkz. Y. 11. HD, T. 9.12.1997, E. 8411/ K. 9036; Y. 11.HD, T.16.11.2000, E. 7609 / K. 8987; Y.11.HD, T. 04B03.2003, E. 2002/9446 – K. 2003 / 1935). Bu açıdan 11. Hukuk Dairesi'nin yerleşik hale gelen ve illiyet bağını arayan uygulamasının, ihbar yükümlülüğünün ihlali için illiyet bağının varlığına gerek olmadığı ifade edilen ve davalı vekillerinin atıf yaptığı Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararına muhalif

olduğu söylenebilir. Ancak 1973 tarihli bu içtihadın üzerinden neredeyse 40 yıl geçmiş olması, günümüzde sigorta şirketi karşısında bilgi, para ve uzmanlara erişim yönünden çok daha zayıf olan sigorta ettirenlerin haklarının daha fazla korunması eğiliminin – bu tercihin hakkaniyete daha uygun bulunuyor olması nedeniyle- artması, hatta bu nedenle artık başlı başına bir “tüketici sigorta hukuku”ndan bahsedilmesi ve buna bağlı olarak gelişmiş ülkelerde sigortayla ilgili kanuni düzenlemelerin, genel düzenlemelerin dışına çıkarılarak tüketici konumundaki sigorta ettiren odaklı özel düzenlemelere konu edilmesi karşısında 11. Hukuk Dairesi’nin ilgili Genel Kurul Kararı’nda bahsi geçen illiyetle ilgili ifadeleri 1290. maddenin koşullarının tartışılması kapsamında sadece mal sigortaları açısından ortaya koyulan ifadeler olarak yorumladığı düşünülebilir. Bu noktada uyumsuzluk konusunda sigorta ettiren tarafından bildirilmeyen hususların riskin gerçekleşmesi üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi gerekir kanaatindeyiz:

Dosyadaki bilgi, belge ve bilirkişi raporundan sigorta ettiren müteveffa N.Y.’nin 15 yıl önce ensefalit adlı bir hastalık geçirdiği, ardından 7 yıl önce (dosyadaki bilgilerden bu tarihin 2004 yılı olduğu anlaşılmaktadır, bkz. Ek: 32) antipsikotik (olanzapin) tedavisi aldığı sabittir.

Bilirkişi raporuna göre ensefalit ile psikoz hastalığı arasında birebir kesin bir illiyet bağının kurulması olanaksızdır. Ancak yine bilirkişi raporuna göre müteveffanın ölümü, psikoz hastalığı nedeniyle kullandığı antipsikotiklere bağlı gelişen komplikasyon ve tedavi sürecinde gelişen ek sorunlardır. Gerçekten de dosya içeriğine bakıldığında müteveffanın sağlık kayıtları arasında psikoz teşhisi ile poliçenin başlangıç tarihinden çok önce yazılan reçeteler olduğu gibi sürekli bir şekilde antipsikotik ilaç tedavisi aldığı da anlaşılmaktadır (01.08.2006 tarih ve x protokol no’lu, 10...2.2007 tarih ve x protokol no’lu reçeteler gibi). Oysa müteveffa başvuru formunda, sigorta sözleşmesinden çok önce sinir ve ruh hastalıkları ile ilgili soruya da hayır şeklinde cevap vermiştir. Bu durum karşısında sigorta ettirenin sözleşmenin kuruluşu esnasındaki ihbar yükümlülüğünü ihlal ettiği kanaatine varılmaktadır.

Gerekçeli Karar

Yukarıdaki gerekçeleriyle açıklandığı üzere sigorta ettiren müteveffanın sözleşmenin kuruluşundaki ihbar yükümlülüğünü kasıtlı olarak ihlal ettiği kanaatine varılmış, bu nedenle talebin reddine karar verilmiştir.

Sonuç

4. Başvurunun reddine,
5. Başvuran tarafından yapılan masrafların kendi üzerinde bırakılmasına,
6. Sigorta şirketi vekille temsil edildiğinden Sigortacılık Kanunu m.30/f.17 hükmü uyarınca 144.00 TL avukatlık ücretinin başvuranlardan alınarak sigorta kuruluşuna verilmesine,

5684 sayılı Kanununun 30. maddesinin 12. fıkrasında belirtilen hallerde temyiz yolu saklı olmak üzere 13.11.2012 tarihinde kesin olarak karar verilmiştir.
